

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 103. 1944. május 7 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Hajdú-virtus

A keleti front magyar arcvonaláról kiadott jelentések már másodikban emelik ki hajdúsági fiaink hőstetteit. A legújóbbi jelentésben is büszkeséggel olvashattuk:

„Gyalogságunk vakmerő közelharca az ellenséges páncélok ellen az elmúlt napokban is folytatja. E harcok során legenda hőstettek születtek — Igy többi között Varga József és Tömöri Imre hajdúezredbeli őrsvezetők a rájuk törő T 34-es szovjet harckocsitól nem retentek meg, hanem öntevékenyen, vakmerő rajtaütéssel az közelharcban megsemmisítették.”

Apáik nyomán ıme újabb hajdú dicsőséget aratnak a hajdúkat. Harminc év előtt Galicia véraztatta mezőin éppen ilyen rendíthetetlen bátorsággal és vitézséggel harcoltak a debreceni katonák, a hős harmadik világháború és a harmadik honvédek, keletes honvédek, katonák és a Vilmos-huszárok. — Az orosz gőzhenger ellenében akkor is elsősorban a hajdúsági és tisztán hősök kemény akaratára fészült, a tiszteres erővel támadó orosz hullámokat akkor is a mi fiaink tartották fel vértük hullásával, bátor harcmodorukkal. Számítalan hősi legenda született akkor is, ott is az 1914 évi őszi és a téli kárpáti harcokban. A hajdúvirtus megmutatkozott akkor is megmutatkozik most is, talán még hatványozottabb módon, mert hisz most nemcsak emberi túlerővel, hanem gépkolosszusok ellen kell küzdeniük.

A hajdúvirtus nem ismer lecsökkent. A harmincnégy tonna szovjet tank ellen támadó hajdúsági katonák éppen úgy felveszik a küzdelmet, mint apáink 1914-ben pusztító ágyútűzben a rájuk törő tiszteres erővel szemben állták a harcot, rohamozták rettenthetetlen bátorsággal.

A vér nem válik vízzé. Az ősi nádúerények nem halványulnak el. Történelmi alapja van ennek a harci vitézségnek. — Boeszkai hajdúi alapozták meg legelőször ezt a katonai erényt, folytatódott és megerősödött a későbbi szabadságharcokban, a múlt világháborúban és most méltó betetőzést nyer a jelenleg folyó gigászi küzdelemben.

A Varga József és Tömöri Imre bravúros hőstette az bizonyítja, hogy az egyéni bátorság, a hazafias lelkesültség, a kiteljesedett katonai erény legyőzi a haditechnika legfélelmesebb alkotásait. Viszont hiába minden, ha hiányzik a kemény szív és bátor akarat, az áldozatkészség és vitézi erény. A hajdúsági fiúk megmutatták, hogy helyén van a szívük, van bennük bátorság, vitézség, harci-készség és a lehetetlennel is versenyeznek.

Ez nemzet, melynek ilyen

Fontos tudnivalók: Tilos a mezőgazdasági ingatlanok vétele és eladása -- Kötelező honvédelmi munkára hívják be a 18-30 éves nőket -- Hirdetmény a zsidók tulajdonában lévő rádiókészülékek beszolgáltatásáról -- Rizkiosztás lesz Debrecenben

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter nagy beszédet mondott a katonapolitikáról, a dolgozók és harcolók rendjéről és a magyar nemzeti szocialista gondolatról

A német véderő úgy védelmezi Magyarországot földjét, mintha saját területéről lenne szó

Illetékes német katonai hely kijelentései a Kárpátok vidékén folyó erődítési munkálatokról -- Szabasztopolnál és a romániai Szereth folyónál meghiusultak az újabb szovjet támadások -- A Ploesti és Turn-Severin ellen támadó amerikai bombázók közül 47-et lelőttek -- Magyarországon pénteken este csak zavaró jellegű berepülés volt -- Magyar csapatok bevették Pistynt

ILLETÉKES NÉMET KATONAI HELYEN KIJELENTÉSEI A KELETI HADSZINTÉR KÜLÖNBÖZŐ RÉSZEIN, IGY AZ KÁRPÁTOK VIDÉKÉN FOLYÓ ERŐDÍTÉSI MUNKÁLATOK KÉRDÉSE, Német részről ebben a tényben a helyzet lényegesen megváltozásának jelét látják és ismét utatnak Ribbentrop emlékeztetés nyilatkozataira, amely szerint Németország úgy védelmezi szovjetségi földjét, mintha saját területéről lenne szó.

A német véderő szovjetvívője kiemelte, hogy ez a nyilatkozat természetesen Magyarországra is vonatkozik. A német hadvezetés a keleti arcvonalon továbbra is offenzívában marad, de szövetségi rovasára nem akarja követni azt a kitérő taktikát, amelyet az orosz földön helytállóan tartott.

A SEMLEGES ÁLLAMOKRA GYAKOROLT ANGOLSZÁRSZAGI NYOMÁS a minapi vitával a jelentések szerint még nem zárult le. Minthogy az angol hírszolgálati iroda ugyanis jelenté, Francis Russe, az amerikai külügyminiszterium világkereskedelmi ügyekkel foglalkozó osztályának főnöke és a fekete listával kapcsolatos ügyek nemzetközi bizottságának elnöke kijelentette, hogy a háború után a fekete listán szereplő semleges cégeknek, amelyek együttműködtek a tengelyhatalmakkal, nem fogják visszaadni angolszász részről a normális kereskedelmi könnyítést. Russe a többiek között hangsúlyozta, hogy a fekete listán jelenleg húsz amerikai köztársasági, kb. 1500 cége és személye szerepel, valamint 5 európai semleges állam: Spanyolország, Portugália, Svájc, Svédország, Liechtenstein, valamint ezek Afrikában és távolkeleten levő birtokaihoz tartozó cégek. Végül a fekete listán még négy közelkeleti állam számos cége

szerepl, itt nyilván Törökország, Marokkó, Iránról és Irakról van szó. Russe felhívta a figyelmet arra is, hogy a háború után még jó időbe fog eltelni — míg a kereskedelmi háború ellenőrzését megszüntetik és hozzáfűzte, hogy az ilyen ellenőrzésnek a visszavonása még lassabb lesz azokra a cégekre nézve, melyek az ellenség katonai gépezetések szolgálatában állottak. Ez a nyilatkozat, mely egy erre valóban hivatott személy szájából hangzott el, minden diplomáciai lépésnél világosabban bizonyítja, hogy az Egyesült Államok a háború utáni gazdasági rend kialakításában mindenre inkább lesznek tekintettel, mint a semleges államok jogaira és igényeire. Ez a politika nagyon alkalmas arra, hogy az esetleges angolszász mozgalom ügyét a semleges világ szemében olyan nagyon kívánatosá tegye, mint ahogy ezt éppen az említett londoni felsőházi vita alkalmával Selborne lord a velegesek részéről feltételezte.

VELEBIT TÁBORNOK, a jelenleg Londonban időző Tito küldöttség vezetője igen nagy felülművelést nyilatkozatban kitért azokra a világszerte elterjedt hírekre, hogy Tito mozgalma kommunista és Jugoszlávia végül is szovjet állam lesz, ha Tito irányítja az állam sorsát. Velebit tábornok erőlyesen állást foglalt nyilatkozatában ezek ellen a hírek ellen és bizonyítani próbálta, hogy a Tito-féle mozgalom, teljesen független és semmiféle szorosabb kapcsolatot nem tart fenn a Szovjetunióval. Velebit eme nyilatkozata a világsajtóban meglehetősen pesszimistikus hangú kommentárokat adott alkalmat, mivel köztudomású, hogy Tito politikai orientációja legálább eddig nyíltan a szovjet felé irányult. Semmi jel sem mutat

arra, hogy ez megváltozott volna és így a nyilatkozat-magyarázat valószínűleg abban rejlik, hogy Tito az angolszászok kedvében akart járni, amikor Velebit tábornokot ilyen nyilatkozat megfételére utasította. A nyilatkozat értéke mindenesetre nagyon kérdéses, amely tényen az sem tud változtatni, hogy Velebit egyúttal a kisebbségek kulturális autonómiajáról is beszélt és a legszelbezi esetben esetleg a német, olasz és a magyar kisebbségek sorsát, Titoék mindenesetre jobban tennék, ha először saját portájukon teremtenének rendet és az a nap, mint nap, ismét fellángoló ellenségeskedéseket, ha különböző emigráns tényezők, — valamint Tito és Mihajloves követői között próbálnák elsimítani mielőtt a háború végéről, győzelmeikről és ezzel kapcsolatos politikai tervekről álmodoznának. Egyelőre ugyanis az a helyzet, hogy a német csapatok vállatveve a kormányhó horvát és szerb

csapatokkal, a Balkánon mindinkább visszaszorítják a különböző partizánbandákat.

A STOCKHOLMI POLITIKAI KÖRÖKET ELÉNKEN FOGLALKOZTATJA a szövetségi sereg Svédországhoz intézett ama követelése, hogy szüntesse be a Németországba szálló golyócsapágy szállításokat. — A szövetségek első jegyzékére a svéd kormány elutasító választ adott, a szövetségek azonban más és más formában napról napra újabb fellépnek követelésükkel és Svédország teljes bizonyossággal számít a szövetséges kormányok második jegyzékére. A svéd sajtó már eleve visszautasítja a szövetségek kívánásainak teljesítését és hivatkozik a svéd szállítások jogszerűségére. — A sajtó egyrésze igen erőlyes hangot használ.

Német hadijelentés

Berlin, a Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Titok: a véderő főparancsnoksága közli:

Az ellenség Szabasztopol előtt rendkívül heves tüzéségi tűzszel és a légi fegyverem folyamatos harcbevételével nagy erőlyekkel ismét támadásra indult.

A támadás a hadsereg és a haditengerészet kötelékeinek és egységeinek, valamint a román csapatok szívós ellenállásán és határozott ellentámadásai következtében meghiusult. A német vadász- és csatarepülőgépek eredményesen avatkoztak be a harcokba és veszteség nélkül 30 szovjet repülőgépet lőttek le.

A román Szereth től keletre bolsevisták több erős támadása pénteken is megtört összefogott elhárító tüzünkben. Harci- és csatarepülőgépek itt is nagy eredménnyel támogatták elhárításunkat és megsemmisítették az ellenség 11 páncélosát, valamint számos lövegét és utánpótlási járművét.

A szovjet vasúti forgalom elleni küzdelmet éjjel-nappal sikeresen folytattuk. Német harci repülőgépek erős kötelékei az elmúlt éjjel összefogott támadást intéztek Kovel-Darniza pályaudvara ellen. A pályaudvar berendezéseiben súlyos rongálások keletkeztek.

A nettunói hidtőállásból és az olasz déli arcvonalról köszönősen élénk rohamcsapattevékenységet jelentenek. Több ellenséges támaszpontot védőőrséggel

fiat vannak a megpróbáltatások nehéz napjaiban is aggodalom nélkül nézhet a jövőbe. — Nem halt ki a magyar harci-dicsőség, nem halványult el a hajdúvirtus. Nem bizony, hanem, mint a ragyogó példák

mutatják, új fejezetet nyerne, újabb és újabb lombokat kötnék a magyar vitézség soha el nem hervadó koszorújába.

Legyenek áldottak a magyar hősök, legyenek áldottak a vitéz hajdú katonák. Lélekben ott

vagunk velük, szívünk egész melegevel kívánunk nekik kitartást rettenthetetlen bátorságukhoz jó hadi szerencsét és azt, hogy a magyarok Istene óvja, vezérleje őket további harcaikban is.

TOKES FOTO
FOTOKOPIÁT KÉSZÍT

együtt levegőbe repítettük. Német csapatok Keletboszniában nehéz terepviszonyok mellett és helyenként kemény ellenállás ellenére szétverték öt nagy kommunista bandát. — Ugyanakkor német és bolgár csapatok a szerb önkéntes hadtest egységének s a nemzeti szerb kötelékek támogatásával meghusztították kommunista bandáknak azt a kísérletét,

Zavaró berepülés volt szombatra virradó éjjel

MTI jelenti: Folyó hó 5-én az esti órákban ellenséges gépek lépték át az ország délnyugati határát és általában északi irányban repülve Csepel magas-ságáig törtek előre. Egyes helye-

ken a légvédelmi tüzérség működésbe lépett. A visszarepülés a Duna vonalán történt. A berepülés zavaró jellegű volt, összekötve a Duna egyes szelvényeinek elaknásításával.

Budapestben kitűnően vizsgázott az önvédelem

Hivatalos közlemény a csütörtöki bombázás tapasztalatairól

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A május 4-én éjszaka az ország fővárosa ellen végrehajtott újabb terrorjellegű angolszász zavaró támadás során károk keletkeztek a főváros északi részén. Az ellenség gyújtóhasabokat, több rombolóbombát és néhány aknabombát dobott. Károk lakónegyedekben — főleg kistisztviselők és munkások családi házaiban — keletkeztek. Ugy ezek, mint pedig a Belváros területére esett bombák rombolásai, távol fekszenek minden katonai és ipari jellegű célponttól.

A lakóházak légórtalmi órségei ismét bátran szembeszálltak a gyújtóbombákkal és az azok nyomán fellépő tüzkekkel, így csak jelentéktelen tűzkárok keletkeztek. Az önvédelem tehát ismét kitűnően vizsgázott és bebizonyította azt, hogy azonnal beavatkozással a gyújtóbombáktól keletkező tüzek eloltathatók. Ezeknél a tűzoltásoknál és a károk elhárításánál a légórtalmi órségek mindegyike igen nagy hasznát vitték a maguk készített védőszemüvegnek.

Dicsőítőleg kell megemlíteni az összetartás eredményeképpen megnyilvánulását, amely a házak kölcsönös segítségnyújtásában jutott kifeje-

zésre. Ott, ahol a házak lakosainak erejét a keletkező tűzveszélyek, a szomszédos házak és házcsoportok siettek segítségükre és ezzel biztosították a feltétlen eredményt. A tűzoltásban és a mentésben a hatósági légórtalmi szervezeteken kívül résztvett a honvédség egyik különleges alakulata is.

Ez a támadás ismételt bebizonyította azt is, hogy az óvóhelyek feltétlenül védnek. Ugy az aknabombák, mint pedig a rombolóbombák által sújtott vidékeken nemcsak a nagy házak pincéi, hanem a földszintes és egyemeletes házak pincéiben léte. létesített óvóhelyek és az árok-óvóhelyek is teljes biztonsággal védtek meg az ottartózkodók életét.

A házak vékonyabb falait a repeszdarabok áttörték, azonban még a telitalálatot kapott kisebb épületek pincéiben épített óvóhelyeken tartózkodók sem sérültek meg. Az egy-két halott és csekély számú könnyebb sérült is csak azt bizonyította, hogy az április 3-iki első nagy támadás óta a lakosság belátta, hogy az óvóhelyeken keressen egyedül menedéket légítámadás idején.

Legújabb jelentés a keleti frontról

Berlin, május 6. (Interinf) jelenti a keleti arcvonalról: A Szereth központi folyásánál teljesen meghusztult az a legáltalós 10-15 lövészhadosztály és ugyanannyi páncélos dandárral kezdett támadó hadművelet, amelyet a bolsevista helyi előretörésnek mondott. Ambar a szovjet május 2 és 5 között csupán itt háromszáznál több harcosait vesztett.

A Krim félszigeten a bolsevisták hasonlóképp tömegtámadásba mentek át, hogy döntően át-törjenek a Severnaja öbölhöz. A német nehéz ütegek nem maradtak adósok a szovjet pergőtűzére és a bolsevisták ütegállásait nagyrészen olyan hatáson tar-tották sakkban, hogy támadá-

salkat elhárították. Észak-Bukovinában a magyar csapatok Kolomeától délnyugatra megjavították állásukat és bevették Pestynt. A központi szakaszon német rohamcsapatok felgöngyöltették egy 1200 méter hosszú szovjet állásrészegyet, a vasútvonalakon történő szovjet utánpótlások leküzdését északra is folytatták. A legutóbbi támadás, amelyben többszáz nehéz harc-gép vett részt, Kiev pályaudvarát érte, sok nagy tűz támadt, amelyek rövidesen össze-függő tűzmezővé fejlődtek és heves robbanások is keletkeztek. A déli szakasz pályaudvarainak ezenkívül még egész sorát hamvasztották el.

Gandhit szabadlábra helyezték, hogy ne a börtönben haljon meg

Az angol-indiai kormány úgy határozott, hogy szabadon bocsájtja Gandhit, nehogy a 74 éves Mahamata a börtönben haljon meg.

Gandhit 1942-ben tartóztatták le utójára — ezúttal már hatodszor — mert a pándial nagy kongresszus végrehajtóbizottsága az ő befolyására kimondta, hogy fel kell szüntetni az angolkat India elhagyására. Huszonöt hónapig volt Gandhi a börtönben s ez alatt állapota egyre rossz-szábadott. A legutóbbi orvosi vizsgálat reménytelennek találta a Mahatma állapotát s miután attól kell tartani, hogyha Gandhi a börtönben hal meg, ennek messz-szeható következményei lesznek, az angol-indiai kormány úgy dön-tött, hogy az utolsó pillanatban megismételt Gandhit a börtönből, Mahatma Gandhit a ren-delet értelmében szombaton reg-gel szabadon bocsájtották és az egyik régi ismerőseinek lakására szállították.

Gandhi Pannakutiba való meg-érkezése után orvosi közleményt adtak ki Gandhi állapotáról. — Eszerint Gandhi már április hó 10-én nem érezte jól magát. Április 14-én láza magasra szökött és vérnyomása súlyos malária fertőzést mutatott. Lázrohámok következtek, amelyeket Gandhi minden egyes alkalommal önkivületi állapotban szenvedett át, vérnyomása csökkent és alacsony maradt. Gandhi nagyon legyengült és veseműködése elégtelen volt. (MTI).

Szünetel a tábori postacsomagok felvétele

Hivatalos helyről nyert értesülésünk szerint a tábori posta részére magán-csomagok felvétele szünetel. Az utóbbi időben sokan akartak feladni csomagot a tábori posta részére, azonban ezeket, mivel a csomagfelvételt szüneteltető rendelet érvényben van, vissza kellett utasítani.

A küszöbön álló invázió érdekében...

Stockholm. Mint Washingtonból jelentik, George Whealy jr. a háborús tájékoztató hivatal szolgálatainak főnöke közli, hogy az angol amerikai f3parancsnok-ság kö-

zös cenzurát vezetett be valamennyi szövetséges országból érkező tudósító jelentésére, a küszöbön álló invázió érdekében. (MTI)

Az oroszok nem fogadják be lengyel területre az emigráns lengyel kormányt

Zürich, május 6. (TP.) — Miután a lengyel nemzeti ünnep napon az angol és amerikai részről elhangzott platonikus baráti nyilatkozatok visszhangja már elült, a New York Times közli londoni levelezőjének tudósítását, amelyben a lengyel kérdés realitása jut kifejeződes-re. A távirat szövegét ezeket mondja: „Az oroszoknak egy-

általán nem áll szándékukban, hogy amint a vörös hadsereg átlépte a Curzon-vonaltól nyugatra fekvő lengyel területet, tárgyalásba bocsátkozzék a londoni lengyel kormánnyal és minden olyan törekvésnek ellen-szegül, hogy Mikolajczyk kormányát lengyel földre vigyék. — Ezek a hideg és rideg tények!

Sztalin követelte Edentől az invázió haladéktalan megkezdését

Madrid, (Interinf): A barcelóniai angol konzul most megértesítette azt a világsajtóban sok helyen fel-merült hírt, amely szerint Eden angol külügyminiszter legutóbbi üdülési szabadságán Moszkvában járt Edent két napig tartózkodott a Kremlben és igyekezett elnyerni Sztalin beleegyezését a második arcvonal újabb elhalasztásához. Sztalin az angol-amerikai kérés-

tereken elutasította és újból követelte a nyugati előzőlélés haladéktalan megkezdését. Az eddigi orosz követelésektől eltérően, mely mindig csak a nyugateurópai előzőlélésre szorított, az oroszok most azt kívánják, hogy egyidejű el-őzőlélés történjék a La Manche csatorna partján és a Földközi tenger térségében. (MTI)

Rommel: Az ellenségnek csodában lesz része

Berlin, május 6. Rommelnek a Földközi-tenger partjain tett szemleutjáról egy német hadi-tudósító a következőket jelenti a Német Távirati Irodának.

Rommel tábornagy az utóbbi napokban újból meglátogatta a védelmi berendezéseket a francia országi Földközi-tenger partjain. Utja a Pyreneusoknál levő szag-gatott, meredek tenger parttól a Rhone deltájának lagunájáig vezetett. A nagy marsellei és touloni kikötők megszemlélése után újat a francia Rivierán fej-tette be. Szemleutja során Rom-mel tábornagy egy fontos témasz-pontot beszélt meg a köréje gyűlt parancsnokokhoz.

Meggyőzően fejtette ki, hogy a partok biztosítását különböző és bonyolult eszközök segítségével földi és tengeri hadviselés, de főleg saját tapasztalatból szervezte meg. Az ellenségnek, amelynek támadásával számolni kell, majd

csodában lesz része. Ez vonatkozik azokra az ellen-séges erőkre is, amelyek messze a partok melletti arcvonalak mögött levegőből ugranak le, — éppen ebből a szempontból nyuj-tott érdekes betekintést a szemle-utának a szárazföld belseje fel-irányuló része a harcászati rend-szabályok olyan rendszerébe, — amelyet teljesen újszerűnek kell tekinteni.

Utja végén a tábornagy ezeket mondta: A német katona tudja, hogy mi az ő háborús feladata. Új fegyverekkel felszerelve a leg-végéig elszánta magát és várja az ellenséget, amely majd meg-tudja, mit jelent az összehúzó és a parti védelemmel és katonáival. Minden egyes német katona hoz-zájárul a megtorláshoz, amely-lyel tartozik az amerikaiaknak és angoloknak kegyetlen légítá-madásaiért. (MTI)

Tábori misén a mocsarak között...

Valahogy így mondja az írás: Nemcsak kenyérről él az ember, hanem Isten igéjéről is... Hogy az mennyire így van, sehol sem ír-talán az ember úgy, mint künn a próbamezőkön, az orosz renga-ter sűrűjében, a mocsarak mélyén, ahol sokszor hosszú hónapokon ke-resztül nem látni papot, nines templom, szőcsék és olyan egy-formák a napok, legyen az kedd, esütőtörték, vagy vasárnap...

Othton — különösen, ha falusi vagy — naptár se kell, az ünnepek megérzése a levegőben, a hangul-atban, ami körülöttes van, a vá-rospan is figyelmeztet a naptár, piros betűk kiáltják feléd, hogy ez a nap más, mint a többi. De itt künn nines naptár és nines ünnepi hangulat...

Am perek alatt megváltozik minden, ha elterjed a hír, hogy itt a tábori lelkész és készül arra, hogy misét mondjon... Hidd el, sokkal közelebb van itt az ég, mint odahaza, közelebb van az Isten és aki othton soha-sam járt templomba, áhíjatos szív-vel imádkozik itt s ha alkalom van rá, könnyebbül lélekkel mondja el bűnét, kér penitenciát és feloldozást az is, aki othton 10-20 év óta nem győnt...

Valahol a mocsarak között egy hideg, zimankós téli napon részt-vettem én is egy tábori misén. A kis falucska főterén két kereszt-között állították fel a tábori oltárt. Alegközelebbi fenyeserdő 3 kiló-méterre volt, de a legénység nem sajnálta a fáradságot, hogy fenýő-árai hozzon, mert csak az volt a

fontos, hogy szép legyen az oltár. Fiatal, lelkes katonapap mondot-ta a misét, a minisztránna egy öszülő tizedes volt, aki megjárta már az első világháborút is...

A szél kegyetlenül fújt az embek fülebe, szemébe, nyakába hordta a havat, de az imádságos hangula-t nem zavarta semmi sem...

Urfeimutatáskor alázattal bor-ultak térdre a sok viharral szem-bező, kemény katonák, a sapkáik lekerültek a fejkéről és lehetetlen-ség volt meghatottság nélkül hall-gatni a közös főbást:

„Jézusom Neked élek, Jézusom Neked halok! Jézusom Tied va-gyok, élve, vagy halva. Amen“.

A fejünk fölött, kavargó, komor hófelhők mögött, Jézus Szive bi-zonyára mosolygott odafönt az égbén. Magyarok Istene bizonyára kedvtelve nézett szeretői fiaira, akik méltó unokái Szent István-nak, szűz Iurének, Szent László-nak, az imádságos Nagy Lajosnak, a rózsafüzéres Hunyadiak, és a Szűzanyához fel-felfohászkozó Nagyságos Fejedelmeknek...

A tábori mise napja mindig nagy ünnepe a honvédeknek, de ünnepe ez a helybeli lakosságnak is, ha tör-ténetesen egy-egy kis letelepítet fal-csukában mutatja be áldozatát Istennek a tábori lelkész.

Nem tudom, hogy hogy, hogy de a civil lakosság körében is hi-phetlenül gyorsan elterjed, ha tá-bori lelkész érkezik az ott állomá-szó csapathoz. Örömmel segít-keznek ilyenkor ők is oltárépítés-ben a honvédeknek. — Templom-nincs az ilyen kis falukban és ha

megkezdődik a szentmise, azo-ott van a falu apraja-nagyja. El-hozzák még a karonülő gyerekeket is és a még beszélni is al-tudó kis kölyökök ösztönös áhítat-tal együtt imádkoznak hajlított aggasztánokkal. A mise végén a pörögött öregasszonyok esőkönt-szetet a tábori lelkésznek és ott-amelyik ruhájához érhet. Alapít-ban véve jóakarát, békés népi-nép él itt az orosz m3z3k3r3l val-mivel nyugatabbra és amelyik falu-ban huzamosabb ideig állomá-s-znak a magyar csapatok, ott meg-l-barátkoznak egymással a magyarkatonák és a civilek. Csak azok-ban a falukban más a helyzet, ab-ba nem jutott el a magyar katonaés ahol Moszkva ügynökei szába-don garázdálkodhatnak. Erdős-jelenség, hogy azoknak a faluknak a lakosága, ahol magyar csapatok tartózkodnak, állandóan nő. Az elbujdosott férfiak nagyrészt víz-szajó és hozzákezd, folytatja a békés munkát, miután meggyő-ződött, hogy a magyar katona nem a nép, hanem a bolsevizmus ellen-harcol.

Egy-egy ilyen tábori mise azo-tán még jobban összehozza a civi-leket a katonákkal és ha tudnánk magyarul, a szívük mélyén bizo-nyára ők is áhítattal kérnék az Isten-t:

„Hatalmas segítő kezeddel áldj meg dicső honvédségünket, hogy mindenkor diadalmasan harcolja meg harcait, védeve édes Hazánkat! Amen.“

Koncz Antal haditudósító.

A tízezermillió éves óra

A Föld a tudomány megállapítása szerint évmilliókkal ezelőtt keletkezett egy csillagászati fo-lyamat következményeképpen. Tu-dóssá és laikusok egyaránt érdekel, hogy mikor keletkezett a Föld, milyen idős lehet.

A történészek választ adni erre a kérdésre nem tudnak, mert a Föld sokkal hamarabb megvolt már, mint amikor az első ember megjelent rajta.

A geológusokra vár a feladat, hogy a Föld korát megállapítsák. A közet vizsgálatok alapján igye-keztek is következtetni a Föld idejére, de biztosra vehető számi-tásokat nem végeztek, mert egyes tudósok számítások évmil-liókkal tért el a másiktól.

A geológusok kutatásainak eredménytelensége után a fiziku-sok léptek porondra és az ő ku-tatásai már eredményesebbnek nevezhetők és a bizonytalan ta-lálgatások helyét a meggyőző megállapítás foglalja el.

A Föld korának méréséhez idő-mérőre volt a fizikusoknak szük-sége és ilyen időmérőt találtak meg az ólomfajtákban. A Föld idejének mérésére olyan óra volt szükség, amely megszakítás-nélkül működik a Föld keletkezé-se óta. Ilyen állandóan működő óráknak bizonyult az egyes anya-goknak rádióaktivitása. A rádió-aktív anyagoknak az atoma nem változtatlan, hanem állandó át-alakulásban van más atomfajta- felé. Ezeknek élen három oszla-latban lévő elem áll: Urán, Thó-rium, Actium. Ezek sugárzás útján más anyaggá tudnak át-alakulni és az új anyagok vegy-lég is különböznek a régtől. Az átalakulások során mindegyik elemből a végén ólom válik. A három elemből átalakult ólomok háromfajta, egymástól atom-súlyuknál fogva különböznek.

A rádióaktív anyagot sugárzás következtében a héliumok ismert nemes gáz atomja, majd az elektronok hagyják el. A sugár-zás következtében végbenemő át-alakulás egyes szakaszainak ide-jét a tudomány megállapított. Tz Urán kétségtelenül rádióaktív és a Föld keletkezése óta megtalál-ható a Földön és azóta szüntelenül tart az átalakulása. Az Urán tehát egy óra, mely a Föld keletkezése óta megszakítás-nélkül jár. A tudósok számítások alap-ján az Uránról azt olvassák le, hogy a Föld tízezermillió éves

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter:

Ma a belpolitika helyére a katonapolitikát kell állítani

A győzelem kivívása érdekében mindent meg kell tenni! — Az öncélú magyar politika eredménye az, hogy mi ma a német birodalommal szövetségben és szellemi közösségben egy arcvonalon harcolunk — A Kárpátok hegygerincén nem szabad átörni az orosz gőzhengernek! — Vállalnunk kell a magyar nemzeti szocialista gondolatot! — Csak két rendet ismernek: a dolgozók rendjét és a harcolók rendjét!...

Érsekújvár, május 6. — Nyitra és Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegye törvényhatósága szombat délelőtt ünnepélyes keretek között iktatta be hivatalába Kurellli György dr. újonnan kinevezett főispánt. Az installációnak különösen jelentőséget adott az a körülmény, hogy a beiktatáson résztvett vitéz Jaross Andor belügyminiszter is.

A közgyűlést Polgár István alispán nyitotta meg, aki igen szívélyes szavakkal köszöntötte Jaross belügyminisztert.

Ezután vitéz Jaross Andor belügyminiszter állott fel szólásra:

— Amikor ma idejöttem — mondotta —, hogy ezen a hivatalon aktuson résztvegyek, első szavam a vármegye, de az egész ország minden vármegyéje felé az, hogy a főispán beiktatása nem lehet ünnep. Nem azokat az időkét éljük, amikor ünnepelhetünk, mert a főispáni installáció ma egy pillanatra való megállás, az örök felváltása. Ellindulunk azon az úton, amelyet a magyar kötelesegteljesítés szab ki számunkra. A mai idők súlyosak és nehezek — folytatja a belügyminiszter. — Ha valaki ma arra akarja válni, hogy a magyar közigazgatásnak mi a feladata a mai önkormányzatnak, mi a teendője minden egyes magyar embernek széles országban, akkor kizárólag egyetlen mondatot lehet választani: a győzelem kivívása érdekében mindent megtenni. Ma a szoros értelemben belpolitikának tulajdonképpen nem is szabadna lenni. A belpolitika helyére a katonapolitikát kell állítani. Aki egyéni dicsőségre vágyik, aki egyéni babérokért küzd, az megtalálja a babért, de ez a babér a Kárpátokon túl nyílik. Itt bent az országban esendőt, rendet és fegyelmet követünk. Ennek az országnak társadalmi ma két táborra tagozódik, csak ezt a kétféle táborot vagyok hajlandó elismerni, az egyik az itthon dolgozók rendje, a másik a kint harcoló katonák tábor. A magyar közigazgatásnak, amelynek minden atomjának, tehát nemcsak az országos szervnek, hanem a vármegye, a város és a községek munkafeladataira kell biztosítani azt, hogy a kint harcoló katonák számára elegendő fegyvert nyújtsunk és állandó bizalmat, valamint energiát tudjunk kisugározni. Amikor ezeket az energiákat keressük, akkor természetesen rá kell építenünk a mai magyar világot. A keménykötésű meggyőződésűekre, a mindenkor vállalni merő emberekre.

— A mai magyar közigazgatásnak nincs szüksége puhagerincű emberekre. Én a magyar életben keménygerincű embereket keresem, mert nehéz időköt élünk és még nehezebb idők közeledhetnek ránk. Ilyen időkben a máriól holnapra színüket változtató és a kormányzást nem telméré jobbra vagy balra sodró emberek nem alkalmasak a magyarság sorsának irányítására. Ezt a nemzetet néhány évvel elött el akarták altatni,

akadtak olyan hamis próféák és vezetők akik azt hitték, hogy ez a nemzet alamuzsi módon majd át tudja magát álmódni egy jobb jövőbe. Ettől az időtől kezdve a mi utunk eltér ezeknek a politikásoknak útjától. Mi nem vagyunk hajlandók álomra hunyni szemünket, nem vagyunk hajlandók engedni semmiféle politikailag csábos szónak, mert mi a politikai tények talaján állunk, amelyek pontosan meghatározzák az erők helyzetét. Az, hogy mi ma a német birodalommal szövetségben és szellemi közösségben egy arcvonalon harcolunk, az nem a német birodalom politikai érdekéből folyik, hanem egyszerűen és kizárólag az öncélú magyar politika eredménye. (Hosszantartó helyeslés és taps.) Nem lehet becsületos magyar ember az, aki nem ezen nevezőn keresi a nemzet jövőjét. A kint harcoló honvédségnek, ezt ellenzéki helyről a képviselőházban is sokszor hirdetem —, minden lehető támogatást meg kell adnunk a magyar katonának ott, valahol a Kárpátokon túl, amikor lövészárkokban állnak, vagy amikor kézigránáttal kezükben küzdenek a szembeforduló acélóriásokkal. Érezni kell, hogy a szükséges erőt 13,5 millió magyar sugározza beléje. — A kint küzdő magyar katonának fanatizmusra van szüksége, hogy szembe tudjon szállani a félre nevelt és egész ferde világnézethen élő bolsevistával. — A magyar katona fanatizmusát állítja szembe a fanatizmusával és tudja, hogy tapodtat sem szabad engedni, tudja, hogy közte a Kárpátok hegygerince áll, mögötte van hazája és a Kárpátokon keresztül az orosz gőzhengernek nem szabad átörni.

— Ha azt akarjuk, hogy ebben az országban új élet fakadjon, akkor igenis vállalnunk kell a magyar nemzeti szocialista gondolatot. A magyar nemzeti szocialista gondolat magában foglalja ezeréves történelmi múltunk hagyományainak tisztelését. A legkisebb magyar embert is védő szociális felelősségünk tudatával. A magyar nemzeti szocializmus az öntudatos és keménygerincű emberek öntudata, amelyet a nemzeti kollektívum fegyelme foglal egybe.

— Ezekben a rendkívüli időkben egyedül csak polgári eszközökkel vezetni ezt a társadalmat és államot nem elegendő. Ezért vállalta a magyar kormány a nemzeti szocialista gondolatot. Megnyugtathatok mindenkit, az aggódókat éppúgy, mint a jóhiszemű kritizálókat, hogy ez a kormány tovább fog menni a maga útján. A kritikusoktól csak azt kívánom, hogy majd akkor szólaljanak meg, amikor megoldódott problémák után alig marad programszerű teendő. Licitálni lehet ugyan, azonban a licitálás mértékét kordába kell, hogy szorítsa a katonai érdek.

— Mint mondtam, két rendet ismernek: a dolgozók rendjét és a harcolók rendjét.

— Amikor szeretettel köszöntöm a székét elfoglaló főispán urat és ennek a törvényhatóságnak tisztviselőjét, arra ké-

rem öket, hogy közigazgatási munkájukat teljes egészében ennek a két rendnek szolgálataiba állítsák. Kérem a vármegye közönségét és kérek minden magyar embert erről a helyről, hogy soha ne gondoljon másra, csak arra, amit hangoztattam, hogy ennek az országnak a jelenét és jövőjét kizárólag a katonai érdekek dominálják.

— Tegnapelőtt ott álltam az éjjeli órákban a Halászbástyán és letekinttem a lángoló Budapestre. Négy, vagy öt helyről lángok csapnak fel az ég felé. Bombák robbantak. A fánadás után néhány órával fekerestem a bombázott helyeket, a ledőlő házakat, a hajléktalanná vált családokat. Csodálatos nagy benyomás átélője lettem. Magyar asszonyok és leányok, rendőrök, tűzoltók, cserkészek, leventék, katonák és polgári személyek egymással versenyezve rohantak az égő épületekhez és hozták ki a bentmaradtakat, a bűtört és a mindennapi élet értékeit. Az áldozatkésznek csodálatos szelleme virágozott ki a bombabecsapódások és pusztító lángok nyomán. Azért hoztam el ide a törvényhatóság elé ezt a képet, mert tudom, mit jelentenek az erkölcsi értékek ennek a törvényhatóságnak az őrségváltást jelentő munkanapján. Ezeket az erkölcsi értékeket tehetem le Nyitra és Pozsony vármegye aszálára.

További változások a főispáni karban

A Kormányzó Úr a belügyminiszter előterjesztésére dr. Deák Leo Bács-Bodrog megye, valamint Újvidék és Zombor sz. kir. város főispánját és Reök Andor, Szabadka sz. kir. város és Baja törv. jogú város, dr. Tuka Sándor, Szeged sz. kir. város, gróf Szechenyi Endre Somogy vármegye, dr. vitéz Jékely Ferenc Szabolcs vármegye, dr. Siménfalvy Árpád, Ugocea és Ung vármegye, valamint Ungvárv törv. hat. jogú város, dr. vitéz Szűcs István, Vas vármegye, valamint báró Josika János Szilágy vármegye főispánját saját kérésükre buzgó szolgálataik elismerése mellett ettől az állásuktól felmentette és dr. Pinkovits József országgyűlési képviselőt Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város, Ferenbach Péter ny. főispánt Újvidék sz. kir. város, Magyar-Kossa Aladár m. kir. gazdasági tanácsost mezőgazdasági kísérletiügyi titkárként Szeged sz. kir. város, Szathmáry Lajos ügyvédet Somogy vármegye, Thuránszky Pál országgyűlési képviselőt Szabolcs vármegye, Réthy-Haszlinger Ferenc ny. ezredesét Ugocea és Ung vármegye, valamint Ungvárv törv. hat. jogú város, dr. Mesterházy Ferenc volt főispánt Vas vármegye és végül dr. Szilágy Lászlót Miskolc törv. hat. jogú város polgármesterét Szilágy vármegye főispánjává kinevezte.

A legfelsőbb elhatározásról szóló kéziratok a hivatalos lap május 7-i számában jelennek meg.

Papiroshulladékgyűjtő napok

Előző híradásunkban beszámoltunk már a május 8., 9., 10., 11. és 12-én megrendezendő gyűjtőnapról. Városunk hazafiasan gondolkodó közönsége, megérve az idők intő szavát, bizonyára azon lesz, hogy a gyűjtőnapokra a háztartásában feleslegessé vált mindenféle papiroshulladékot összegyűjti és az átvételre jelentkező leventéifjainak átadja, hogy ezáltal az oly nélkülözhetetlené vált anyag ismét a papirosgyártás szolgálatába álljon. A külföldről behozott papiroshulladék

békében is éppoly fontos gyártási alapanyag volt, mint ma. Ma már azonban kizárólag önellátásra vagyunk utalva minden ezelet pappal, melyet elégetünk vagy a szemétkébe dobunk, a magyar papirosgyártóipart tesszük szegényebbé és önmagunkat fosztjuk meg annak lehetőségétől, hogy életkörülményeinkkel oly szorosan összefüggő papirosgyártás kívánalmának megfelelően mennyiségben állíthassuk elő.

Gyűjtsünk! Adjunk hulladékpapírt, hogy újat kaphassunk!

A szegedi ellenforradalom 25 éves évfordulója

Szeged, május 6. A szegedi ellenforradalom 25 év előtti dicsőséges napjairól emlékezett meg szombaton Szeged város közönsége. Ki-telezésre juttatták a közgyűlésen, hogy a bolsevizmus elleni küzdelemben az egész ország egysége-

sen áll a kormány mögött. Aki ezekből a küzdelmekből kivonja magát, az ellensége a magyarságnak.

A közgyűlés tavrítatlag üdvözölte a Kormányzó Urat és Zadrevecz István tábori püspököt.

Debrecenben május 14-én lesz az Anyák-napja

Ugyanazonnap delután a Fiúk-falva intézmény tart ünnepélyt

Debrecen, mint minden évben, a KIE rendezi az Anyák napját az idén is május 14-én, tehát a következő vasárnapon. A KIE központjának közlése szerint igen sokan vállalták már is a védőnői tisztelet és megindult a jelvények, levelező lapok árusítása.

Május 14-én vasárnap a keresztény felekezetek templomaiban megemlékeznek az édesanyákról. Delután 6 órakor pedig a Fiúk-falva intézmény ünnepélyt rendez a

Déri-muzeumban. Dr. dr. Révész Imre püspök mond megnyitó beszámolt Szekeres Mihály KIE titkár, a Fiúk-falva vezetője, a szegedi pedagógiajáról előadást tart dr. Péter Zoltán kollégiumi igazgató, a műsoron szerepel énekezőkkel a Dóczy polgári leányiskola énekkara, József Attila versekkel pedig Nánássy Mihály teológus.

Dr. vitéz Tóth Gyulát a kolozsvári kapitányság vezetőjévé nevezte ki a belügyminiszter — a debreceni kapitányság vezetője Kovács Pál rendőrfőtanácsos lesz

A m. kir. belügyminiszter dr. vitéz Tóth Gyula m. kir. rendőrfőtanácsost a kolozsvári rendőrkapitányság vezetésével megbízta és ugyanakkor a kolozsvári körzet szemlélfőjévé is kinevezte.

Vitéz dr. Tóth Gyula úri egyéniségevel, táradhatatlanságával, nagyszerű képességeivel megtestesítője a kiváló magyar rendőrtisztviselőnek. Református lelkészaládból született, édesatyja Tóth Lajos tiszadobi lelkész volt. A református gimnáziumban végezte tanulmányait s 1909-ben itt lett érettségis. Jogi tanulmányait Debrecenben, Berlinben és Heidelbergben végezte. A debreceni jogakadémia nyert abszolutóriumot és Kolozsváron avatták 1914-ben az államtudományok doktorává. Mint jogász a debreceni egyesületekben nagy tevékenységet fejtett ki. Mikor a doktorátusz megszerelte, utána Debrecen város rendőrségéhez neveztek ki. A mozgósításkor bevonult a 11-es honvéd gyalogezredhez és az örszolgálatot teljesítte. Egész idő alatt a fronton volt, az orosz, majd a román hadszíntéren. Számos kitüntetéssel szerezett köztük Signum Laudis, nagy és kis ezüst érdmet. 1918-ban hosszú frontszolgálatára tekintettel visszavezényelték Iglióra a géppuskás kiképző tanfolyam parancsnokaként. 1918 augusztus elsőjén lett rendőrkapitány. 1920-ban az államosításnál az államrendőrség is átvette s nemsokára a bünygyi osztály vezetője, melyet Szolnokra távozásáig páratlan szakmádsággal közmegelegedéssel töltött be. Szolnokon a kapitányság vezetője volt és 1942-ben tért vissza Debrecenbe az itteni kapitányság helyettes vezetőjéül. Állami kiküldetésben volt Bécsben hat hétig az ottani bünygyi rendőrség tanulmányozása végett. Nagy szerepet játszott Debrecen társadalmi életében, főleg a Vitézi Széknel, a Piac-utcai ref. egyházrésznél, Kollégiumi Diákszövetség

nel és a IX. cserkészkerületnél fejte ki busgó működését. Jó magyar ember, aki a kommunizmus és román megszállás alatt igen nehéz helyzetben volt s a kommunisták tuszként le is akarták tartóztatni.

Hivatalában nagy tudású és egyben puritán férfiú, aki részrehajlás nélkül, fanatikus hittel mindig az igazságot kereste. Szigorú mögüllépten nyomon előbukkant a melegsízü ember, aki számtalan esetben fáradozott fogházból kiszabadult bűnösök munkához juttatásán s elhelyezésükkel visszavezette őket a társadalomba. Uri egyénisége, értékes munkássága érzékenyen fog hiányozni a debreceni rendőrkapitányságnál.

A dr. vitéz Tóth Gyula rendőrfőtanácsos távozásával megüresedő debreceni kapitányság vezetői pozíciójába értesüléssük szerint a m. kir. belügyminiszter Kovács Nagy Pál rendőrfőtanácsost nevezte ki, aki eddig a nagyváradi rendőrkapitányság vezetőjeként teljesített szolgálatot. Az új kapitányságvezető rövidesen el is foglalja hivatalát.

— Földregés volt Belgrádban esőtörtőkön déltán. A belgrádi földregésztani intézet műszereinek feljegyzési szerint a földlökő hullámok 0,2 másodpercnyi időközben követték egymást és erősségük 38-50 mitroneommon volt.

Finoman öltöztet

Kiss

divatáru üzlete

Ferenc J. - út 16.
Alföldi palota.

Permetezéshez alkalmas Textilszappan beszerezhető
K R A Y E R festékküzetében Csapó utca 13.

FLOX és IRISZ

évszázad virágok tővenként 80 fillér Domokos Lajos utca 6. szám.

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: Csárdás, Rendes helyáramok.

Vasárnap este: Csárdás, Bérlet-üzület.

Hétfőn délután: Hamupipóke.

Hétfőn este: Kaméliás hölgy, Munkaelőadás.

Kedden este: Kaméliás hölgy, Munkaelőadás.

Szerdán este: Tortótok, B. bérlet.

Csütörtök este: Tortótok, C. bérlet.

Pénteken este: Fraquita, Filleses hölgy árák.

A „Hamupipóke” gyermek-előadása hétfőn a Csokonai színházban

A Csokonai Színház nagyszerű gyermekelőadással sorozatában hétfőn délután fel 4 órakor a „HAMUPIPÓKE”...

Rádióműsor

MAJUS 7. VASÁRNAP.

7. Fohász, Szózat, Reggeli zene. 7:20: Hírek, 7:35: Összefoglaló beszéd. 8: Leveleműsor. 9: Görögkatolikus istentisztelet...

MAJUS 8. HÉTFŐ.

4:35: Reggeli zene. 10:10: Rádiózenekar. 11:15: Sorakoztató zene. 11:40: Folyóbeszéd. 12:10: Postaszókekar. 1:30: Honvédek üzenete. 2. Folyam érkezők. 3:30: Zenei arki Művek. 3:55: Folyóbeszéd. 4:20: Szalonidő. 5:20: Népdalok. 6: Vezényel a szerző. 6:40:

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Tel.: 25-45. Igazg.: B. Ungor István. Előadások: fél 4 és fél 7 órakor.

Vasárnap délután és este rendes helyáramokkal

Csárdás

Szilágyi-Buday sláger-Operettje.

Hétfő délután mersekkelt helyáramokkal

Hamupipóke

gyermekelőadás

Hétfő és kedd este munkaelőadásban

Kaméliás hölgy

FOTOKÓPIÁM

a fekete is hitelesíthető

Egész iv. 1:80

Félfv. 1:08

KISS DROGÉRIA

Debrecen, Csapó-u. 34.

Telefon: 33-66.

FERENCZY

rádiólaboratórium megbízható

Az ispotályi lelkészválasztás

Dr. Szász Imre esperes a ref. egyház ispotályi egyházzsuzében betöltésre váró lelképásztori állás ügyében, az egyházzsuzé választóit jövő szerdán reggel 8 órára hívta össze az ispotályi templomba, ahol a gyülekezetnek kell döntenie dr. Farkas Pál meghívása tárgyában.

Az eljárást Nagy Lajos sárándi lelképásztor és dr. Tunyogi Szűcs Géza ügyvéd egyházzsuzeyei tanácsbírók fogják vezetni, akik kérdést intéznek a választókhoz, hogy hozzájárulnak-e a dr. Farkas Pál meghívásához?

Ha legalább száz egyházzsuzat a tükös szavazás elrendelését fogja kérni, azt nyomban meg kell kezdeni. Ellenkező esetben dr. Farkas Pál meghívása jogérvé nyessé válik. Mint ismeretes, úgy az egyházzsuzé tanácsa, mint a persónliérium teljes egyhangúsággal határozta el a meghívásról és egészen bizonyos, hogy ahhoz a gyülekezet is lelkesen fog csatlakozni.

A nők kötelező honvédelmi munkája

A háborús szükségesség következtében a nők önkéntes honvédelmi munkaszolgálatára mellett megkezdődik azoknak honvédelmi munkára való kötelező igénybevétele.

Az igénybevétel egyelőre a 18-30 éves hajadonokat és gyermektelen asszonyokat fogja érinteni.

Az igénybevételt a honvédelmi miniszter kiküldöttjének felhívására a népmozgalmi nyilvántartók fogják elrendelni. A honvédelmi miniszter kiküldöttjét a kiválogatás munkájában bizottság fogja támogatni, amelynek tagjai lesznek a női honvédelmi munkaszervezet helyi bizottságának képviselői is.

Az igénybevételnél alapvető szempont, hogy az igénybevett nők megmaradjanak családjukban és lakóhelyükön és onnan járjanak munkahelyükre. Kivételes esetekben történik csak igénybevétel olyan helyre, amely a lakóhelyváltoztatást szükségessé teszi. Ilyen esetekben a munkaköteles igénybevevő nők elhelyezéséről és étellemezéséről gondoskodnak.

Az igénybevételt úgy hajtják végre, hogy az érdekelteket a népmozgalmi nyilvántartó a bizottság elé idézi, a mentességi okok körültekintő és gondos mérlegelésével megállapítja, hogy az illető mentességre jogosult-e, vagy tekintetbe jön-e szellemi vagy testi munkára való igénybevételre.

A bizottság többek között teljes mértékben méltányolni fogja pl. a következő mentességi okokat:

- a) terhes állapot, b) a család háztartását állandóan maga látja el, vagy c) betegségénél, illetve hajlott koránál fogva gyámoltásra szoruló hozzátartozóját maga gondozza, stb. d) önálló iparos, vagy kereskedő, vagy méltánylást érdemlő önálló foglalkozást folytató, vagy olyan karitatív munkát végez, amelynek folytatása a bizottság elbírálása szerint közérdek, f) olyan háztartási alkalmazott, akinek ilyen minőségben való meghagyását egyénenként lefolytatott kivizsgálás alapján a bizottság indokoltan találja.

A testi munkára elsősorban azok lesznek kijelölve, akiknek rendes kereseti foglalkozása a testi munka. Az ezeken felül

testi munkára jön tekintetbe minden olyan nő, aki (teszt) rátermettségénél fogva szellemi munkára egyáltalán nem, vagy csak szükségképp jöhet tekintetbe. A műveltségi fok elbírálásához az iskolai végzettség szolgál alapul, de ezenfelül tekintetbe veszik az érdekelte személy egyéni képességét is.

A zsidó nők testi munkára lesznek kijelölve és igénybevevő. A bizottság elé idézette nőnek a jelentkezéskor magával kell vinnie személyi okmányait. Ha azonnali igénylés kielégítéséről van szó, úgy a kijelölt nők ott helyben megkapják „honvédelmi munkajegyüket”, amelyen fel van tüntetve, hogy hol és mikor kell munkára jelentkezniük.

Ha csak a kiválogatás célját szolgálja az idézés, úgy a szükséges adatok feljegyzése után a bizottság az idézetteket elbocsátja, esetleg már ezalkalommal közölheti vele, hogy milyen munkára jegyezte elő. A honvédelmi munkára igénybevevő nők szociális gondozásáról, egészségéről és erkölcsi védelméről az ipari hadiüzemekben a honvédelmi miniszter által külföldi szolgálatra kiképzett és beosztott honvédelmi gondozók gondoskodnak.

Üzenetek a frontról

Pellak Imre honvéd a K. 223. tábori postaszámáról szüleinek, testvéreinek és Iránéknak, Nagy János szakszervező a K. 223. tábori postaszámáról feleségének, kislányának és szüleinek, Forgács János őrmester a H. 813. tábori postaszámáról feleségének és hozzátartozóinak, Hegyócs László honvéd a H. 119. tábori postaszámáról hozzátartozóinak, Gyöngyösi Zsigmond a H. 171. tábori postaszámáról testvéreinek és édesanyjának, Horváth Zoltán százados az M. 891. tábori postaszámáról lelkének, Csordás József honvéd a B. 171. tábori postaszámáról Balmainyvárosban lakó szüleinek és testvéreinek, Varg László százados rendeltetési helyéről édesanyjának és menyasszonyának, Hejto Károly orvostört. szüleinek, testvéreinek és egy baráta kislányának, Fabian Lajos orvostört. a H. 119. tábori postaszámáról hozzátartozóinak, Kiss Péter honvéd rendeltetési helyéről útjelen-tői hozzátartozóinak és Sipos Béla honvéd a B. 171. tábori postaszámáról debreceni hozzátartozóinak csatlakozni kívánó katonáknak, felsorolt barátaink kerik ithoni szeretettelket hogy ne aggodjanak miattuk, mert hűle Istennek mindnyájan legjobban egészségben vannak. Ne nyugtalanodjanak, ha mostanában csak hírek jönnek, az ithoniak azért csak szorgalmasan írjanak. Sokat gondolnak kedves mindnyájukra és a boldog viszontlátásig szeretők egójukat küldik.

HUNGARIA

film színház

Vasárnap — hétfőn

Csontos Gyula kiváló alakításával

FUTÓTŰZ

(Déryné).

Főszereplők: Csontos Gyula, Szemere Vera, Szabó Ilonka, Szilassy László, Vaszary Piri

Előadások kezdetét:

vasárnap: 3, 5, 7 órakor, hétfőn: 5 és 7 órakor.

Mindaz algha derülne ki első naplómól, mert bármennyire is az volt a célom, hogy őszinte legyenek, a fiatal lányok naplója alapján véve a leghazugabb műfaj. A baj ott kezdődik, hogy abban a korban az ember még nem tud különbséget tenni jelentős és jelentéktelen dolgok között, nem tudja, mit érdemes feljegyezni és mit nem, főként nincs tisztában a kifejezési formákkal. A mai pedagógusok már célszerűbben nevelik a gyermekeket az írásra, mint események megfigyelések és gondolatok közvetítésére. Kiviszk példál a növendékeket az erdőbe aztán házaletűt meg dolgoztatnak a mai kirándulás történetét. De akkoriban még nem volt ez és ha a tanárok vagy tanárnők próbára akarták tenni a gyermek szellemi fejlettségét vagy írásbeli készségét, olyan elvont témákat adtak föl, mint: „Az ősz és az őregesség”. Mi, kis éretlen filozófusok aztán töröttük a fejünket, hogy milyen közös vonásokat fedeztünk föl a természet és az emberi élet e két hanyatlási korszaka között s ha sehogy se ment a dolog, a házitantóhoz, a papához, vagy idősebb testvéreinkhez fordultunk segítségért. Emlékszem, hogy az első nekibuzdulás után úgy ültem naplóm első megkezdett első lapja előtt, mint egyvergődő kis madár, amely lépre ment és nem tudja többé kiszabadítani lábát a ragadós anyagból, amellyel az ágat bekenték. Igaz, hogy életem eseményei nem voltak valami rendkívüliek. Szerencsére aznap dicséretet kaptam az iskolámban és olyan ebéd volt, amit véletlenül szerettem, különben talán még ma is ott tündö-

nék első naplóm első lapja fölött. Am nem léven komoly mondanivalóm az életéről, amint többet töprengtem egy hajóslátú rém, a halál kérdésén. Igen szerettem a halál gondolatával foglalkozni, amelyben őszintén szólva nem hittem túlságosan és még később is sokáig oda módosítottam ezt a felfogásomat, hogy lehet, hogy mások talán meghalnak, de én nem. Mégis, egy nyirkos őszi délután, amikor előzőleg végigöntöttem tintával a szoknyámat, bal sejtelenül úgy megírtam a naplómban első végrendeletemet. Nem mondhatnám, hogy valam nagyon sok hagyaték felett rendelkeztem, de ami volt, azt gondosan és igazságosan szétosztottam. Magamnak csak az elefántcsontkeresztmet és szentképeket tartottam meg. Ebből is látni, hogy fiatal lányok naplója nem lehet valami őszinte, mert soha annyira nem szerettem volna élni mint akkor. Amint már említettem, később belekezdtem abba a reménytelen írodalmi vállalkozásba, amit naplóírásnak neveznek. Voltak a napló számára bejegyezni valóim, de valahányszor íráshoz fogtam, rájöttem, hogy még önmagammal szemben sem merek őszinte lenni. Mi értelme van, hogy megírjam, hisz akkor egy olyan varázstűkört birtokába jutok, amelybe nem tanácsos belenézni, mert az igazságot mutatja. Az író igazi naplója az az írodalmi műfaj, amit éppen művel, akár versnek hívják, akár novellának, regénynek, szindarabnak, vagy egyszerű hírlapi cikknek. Mert tévedés azt hinni, hogy a regényfigurák, novellahősök az író képzeletében születnek... Edelshehn Gyula Ella

Megalakult Debrecenben az Antibolsevista Ifjúsági Tábor

Budapest után Debrecenben is megalakult a bolsevizmus ellen küzdő Antibolsevista Ifjúsági Tábor. A Tábor megalakulását a Társadalmi Turul-Bajtársi Egyesületek mondták ki. Az Ifjúsági Tábor megalakulása a Turul Várban történt, ahol Szabó Miklós kerületi vezér szólt a megjelentekhez. Mint mondotta, közel száz évvel ezelőtt ugyanilyen körülmények között gyűlt össze egy lelkes fiatal csoport, hogy biztosítsa az ország függetlenségét. Akkor a Habsburg-dinasztia imperializmusa ellen kellett küzdeni, most pedig a nagy szláv birodalom ellen. A cél ma már világosan látjuk — mondotta — annál is inkább, mert egyszer már kapunk izeitőt a bolsevizmusból. Most az a kérdés, hogy leszámolunk-e vele, szembe merünk-e nézni vele, vagy pedig odaadjuk magunkat neki. Nekünk, fiataloknak csak egy célunk lehet ma: szervezkedni a bolsevizmus ellen. A mi ösleink ezer esztendőn keresztül adták életüket és véréket a magyar hazáért s most nekünk fiataloknak szembe kell néznünk a fenyegető veszedelmmel. Aki bátor és érzi a nagy felcöltséget, álljon be az antibolsevista Tábor tagjai közé. De aki még most is gondolkodik, az álljon félre, mert hátráltatja a győzelmet. Szabó Miklós lelkészt beszéde után Kerek György, az Attila B. E vezetője beszélt. Szembe állította a bolsevizmust a nemzeti szocializmussal és megállapította, hogy az előbbi nemzetközi, míg az utóbbi igazi keresztényi alapokon nyugszik. Példákkal igazolta a bolsevizmus emberlétellen megnyilatkozásait. A nemzeti szocializmusban viszont — úgy mond — kell az Isten, a magántulajdon és kell a kultúra.

Acs Miklós az iparos és kereskedő, Erdős László pedig az értelmiségi ifjúság nevében beszélt. Erdős László hangzotatta, hogy a bolsevistaellenes küzdelemben az értelmiségi ifjúságra előrendelt feladat vár. A választás, mely eddig erősen elválasztotta az ifjúság egyes rétegeit egymástól, mondotta, le kell bontani, mert a magyar ifjúságnak egy táborban van a helye.

A megalakult debreceni Antibolsevista Ifjúsági Tábor felhívja Debrecen bármilyen társadalmi rétegehez tartozó ifjait, hogy tömörüljön egy táborba, mert a nagy célok eléréséhez egységes ifjúsági szervezetre van szükség. Aki jelentkezni akar az Antibolsevista Ifjúsági Táborba, az jelenjen meg a Kossuth-utca 43. szám alatti Turul-várban. Tagfelvétel van minden vasár- és ünnepnapot kivéve, este 6-7 óra között.

INGÓ ÁRVERÉS

21.993/1944. szám 8000 pengő becsértékű bútorok, szőnyegek, bunda és más ingóságok Debrecenben Simonffy-utca 7. sz. alatt folyó ér május hó 23. napján délelőtt 11 órakor. A legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladtnak. Király Béla bir. végrehajtó.

1906-os nikke. 10:20 filleres K. B. 1914-es rez. 1 filleres K. B. ércpenzt a legnagyobb áron veszek

Eremgyűjtő

Debrecen, Nyil-utca 111 szám. Régi pénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6-9-ig

METEOR

mozgó

Vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5 és 7 órakor. Hétfőn: 5 és 7 órakor utoljára:

A szerelem nem szőgyen

Tolnay Klári, Maly Gerő, aranyos, derűs magyar filmjátéka.

Csütörtökön Kalózszerelm

Péntektől: A Benedek-ház.

Szerdán: ILLUZIO.

Oltassuk be magunkat hastífusz ellen!

M. kir. Tiszifőorvosi Hivatal közlése

A légítámadások veszélye miatt egyre többen költöznek a kevésbé veszélyeztetett falura, kertészekre, tanyaakra.

Az ilyen kisebb falusi, tanyai lakóhelyeken az ivóvizek, árnyékszék, szemétdombok stb. sokszor kifogásolható elhelyezése miatt könnyebben lehet fertőző gyomor és bélbetegséget kapni.

A víz, vagy az élelmiszerek logyasztásával terjedő gyomor, bélhurutos betegség nemcsak legyengíti a beteget, hanem súlyosabb fertőző betegségek, így pl. vérhas, hastífusz stb. előkészítője is lehet, a szervezet védőanyagait elzárva felhasználása miatt.

Ha városi ember egyszerűbb életviszonyok közé kerül, amíg az ottani vizet, ételeket és az egész falusi életmódot meg nem szokja, gyakrabban betegszik meg. A falusi lakosság részére ez az életforma a megszokás miatt már nem jelent veszélyt, hanem a védőanyagait elzárva felhasználása miatt. A városi ember egyszerűbb életviszonyok közé kerül, amíg az ottani vizet, ételeket és az egész falusi életmódot meg nem szokja, gyakrabban betegszik meg. A falusi lakosság részére ez az életforma a megszokás miatt már nem jelent veszélyt, hanem a védőanyagait elzárva felhasználása miatt.

gedettek is könnyen, szinte lábon viselik el az egyébként igen súlyos hastífuszos betegséget. Ilyenkor sokszor nem is tartja magát betegnek, ami aztán falusi viszonyok között könnyen okozhat járványos elterjedést a kellő védekezéssel, megszokással még nem rendelkező idegen lakosok között.

A városban lakó ember saját jól felfogott érdekében teszi, ha vidéki tartózkodása előtt beoltatja magát hastífusz ellen, aminek az lesz az eredménye, hogy a beoltott egyén előreláthatólag egy évig mentesül hastífuszos megbetegedéstől. Ha esetleg valaki az oltás után mégis hastífuszban megbetegedne — amint fentebb említettük — a betegség lefolyása könnyű és rövidebb ideig tartó lesz, halálos kimenetellel pedig gyakorlatilag számolni nem kell.

Ezért a m. kir. tiszifőorvos ezúton hívja fel a vidékre költöző szándékozó városi lakosokat, hogy saját érdekében oltassák be magukat hastífusz ellen. A kerületi városi orvosok védőoltóanyagot elvannak látva és a kerületükben lakókat jelentkezésük esetén a délelőtti hivatalos rendelt órájukon díjtalanul oltják be. A védőoltás egy injekcióból áll és munkaképtelenséget nem okoz.

Családtalan és gyermektelen jómódúak „támogató szülő” rendszerrel biztosítsák a sokgyermekes családok megsegítését

Csomor Gyula törvényhatósági bizottsági tag érdekes indítványa

Asszony a viráharban: erről szövegeztünk az előző számban. A Károlyi Imrénének, egy tizgyermekes magyar anyának alakjának átáramtatunk a hivatását maradéktalanul teljesítő, egy vérbe és vashatározott világ tomboló orgálya, vajdó problémái között is a jövőt nevelő nő szerepére. A magyar asszonyra, aki szent elhivatottsággal, egy vérbőrrel világ felett, sikoltó szíriánahangok és repülőberregések között angyali énekeket zümög, altató dalokat és léleksimogató puha meséket mond édesarcu apró magyaroknak, akiknek nyugodt, szelíd jövőjéért éljük át a ma borzalmaikat. Ott állnak, ha kell a férfi elárvult pusztján, riadó karjuk keményen meg tudja markolni a munka végét is, s telkük acélosa edződött nőik, a mai magyar élet asszonyainak, akiknek problémáját vetette fel irásunk.

A sokgyermekes anyák kérdésével kapcsolatban érdekes javaslatokat dolgozott ki cikkünk megjelenése után Csomor Gyula törvényhatósági bizottsági tag, aki ezeket az indítványokat rövid idő alatt az illetékes körök elébe terjeszti.

A legnagyobb elragadtatás hangján szólhatok csak a DEBRECZEN cikkéről — mondotta — melyben a magyar jövő legfontosabb kérdésére tapintott rá. Debreczenben több, mint 150 sokgyermekes család él, csaknem mindegyik megfordult nálam, ismerem problémáikat, tudom azt, hogy hol, milyen ponton kellene segítségükre sietni. De ez a segítségnyújtás egyetlen fontos és sürgős kérdés.

Hosszabb ideje ismerem Károlyi Imrénének is gyermekeivel együtt. Az asszony 25 esztendővel dolgozott át a dohánygyárban, csak az utolsó két esztendőben nem dolgozik már, amióta a 12 tagra szaporodott család gondjai minden percét lefoglalják. Most

a legnagyobb leánya, a 16 éves Eliza vette át a helyét, aki addig, míg anyja járt dolgozni, viszont otthon főzött és segített testvéreinek nevelni. Mondhatom egyik gyönyörűbb, egészségesebb a másikkal, az embernek mosolyos, nyugodt fel az arcán, ha rájuk néz. A nagobbakkal beszélgetve már azt is észrevettük, hogy jó fejű, jó gondolkozású kis magyarok. Nemcsak a szegényekben feltűnő gyermekek koraiertéti tapasztalata szól belőlük, hanem a gyors felfogású és egyszerű világlátás. Látásukra éri igazán az ember, hogy milyen egyszerű ez a mi fajtánk, melynek ilyen egészséges, életérős, tehetséges egyedei teremnek a legnehezebb sorsban is. Palotát érdemelne minden ilyen sokgyermekes magyar család, a társadalom segítőkész kezét ott kellene, hogy érje maga mögött állandóan. Hiszem, hogy nem is feledkeznek meg róluk a most ébredő szociális gondolatoktól átitatott világban. Károlyiék élete ott húzódik meg a kis vályogkunyhóban amit ma az apa rakott kis 150 négyzetes telkükre évekkal ezelőtt. Én hiszem, hogy az ONCSA, az anyai egyszerű tett életrevívója, magyar családok ezreinek megsegítője, megszerzi számukra az egyik debreceni pénzintézet tulajdonában levő másik 150 négyzetes telket is a teleknek s tizgyermekes családhoz méltó, rendezt, szép kis házat állít nekik. Olyan gyönyörűek azok a gyermekek, egészséges, nagyszerű jtkeljesedése a magyar fajnak, hogy minden áldozatot megérdemelnek.

Ezen a ponton rátérek arra, hogy a sokgyermekes családok felkarolásának, állandó segítségüknek, rendszeres támogatásuknak, gyermekeik nevelését, taníttatását előmozdító segélyeknek alapját meg kellene teremteni az agglények és gyermektelen családok megadózatásából. Az igazságos kiegyenlítés kívánja azt,

DEBRECZEN 5. OLDAL 1944. V. 7.

hogy aki nem vállalja a család, a gyermeknevelés kötelességét, az legalább jövedelme egy részével járuljon hozzá, hogy a sokgyermekes családok száma emelkedjen és ugyanakkor életszínvonaluk is egyre emelkedő tendenciát mutasson. De ezek a sokgyermekes anyák megérdemlik, hogy a belső front, a magyar jövő hősinek tekintsük őket és akár aranyérem kifizetésben részesítsük a jövőt építő munkájukért. Vegyük azonban mindenképpel pártfogásunkba ezeket a nehéz helyzetben levő családokat, a szegénység karmaiban vergődő családokat szép kis magyar gyermekeket és addig is, amíg államilag rendezik az agglények és gyermektelenek terhére megsegítésüket, juttassuk el ezt a segítséget önkéntesen azok, akik egyetlen gyermeket sem nevelnek a hazánk, Debreczenben is sok ilyen egyén van, aki jelentős jövedelemmel rendelkezik, vagyona van és családja nincs. A sokgyermekes szegény anyák katasztrófát megtalálják Debreczen város arvaszékének gyermekvédelmi osztályánál, ne habozzanak, a magyar jövő kedvéért, vállalja minden jól kereső családtalan és „egykés” család magára a sokgyermekes családok egy-egy gyermekének nevelését, fenntartását, taníttatását költségeit. Valósítsuk meg a „segítő szülő” rendszerét. Ha minden ilyen egyén és család elvállalja egy gyermek gondját, a sokgyermekes családok gyönyörű és tehetséges kis magyarjait méltó nevelést kapnak.

Csomor Gyula indítványa sok megszívlelendő tanulsággal szolgál. Ezúttal is, mint mindig, Debreczen szíve lüktet szavaiban. Debreczen kisembereinek támogatása azonban nemcsak szavakkal szokott segíteni, hanem tettekkel is, amint azt a szegények ezrei tanúsítják. A Korokai család is érezte ezt a segítő kezét és hisszük, hogy a példa nyomán minden sokgyermekes debreceni család felé kinyúlhat a támogató kezek, hogy megtisztítsák a jövő útját előlük a gond, nincstelenség sötét koholdjaitól.

A tanya udvarán nem viselte a sárgacsillagot, 20 napi elzárásra ítélte a rendőrbíró

Spitz Imre 19 éves Nagycsere 87. szám alatti lakos gazdasági család került legutóbb a debreceni rendőrség felügyelőjének elé, mert a tanya udvarán nem hordta a zsidók számára kötelező megkülönböztető jelvényt. A tárgyaláson kiderült, hogy Spitz előzőleg már a csendőrség felügyelőjének, hogy a lakás udvarán is kötelese hordani a sárgacsillagot, azonban ennek ellenére nem varta fel azt.

A rendőri büntetőbíró Spitz Imrét 20 napi elzárásra ítélte és megtehető ellenszolgálati javaslatot.

Özv. Freud Árminné szül. Schwartz Regina ellen azért indult eljárás, mert Fancsika 27. szám alatti tanya udvarán kötelességgel viselte a sárga csillagot. A kihágási bíró 300 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 30 napi elzárásra ítélte.

Árdragítás gyanúja miatt őrizetbe vett egy asszonyt a rendőrség

Silbermann Sámuelné Hatvan-utca 36. szám alatti lakos ellen feljelentést tettek a rendőrségnek, mert a feljelentés szerint Balla Ferenc Szent Anna-utca 36. szám alatti lakosnak szabokellékeket árdragítással, a megengedettnél jóval magasabb áron adott el.

A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást és őrizetbe vették Silbermannét, aki tagadja, hogy a hatóságilag megszabott árpól magasabban árusította volna a szabokellékeket. A nyomozás folyik az árdragítási ügyben.

Zsidóvagyon rejtégetéséért tízezer pengő pénzbüntetésre ítélték dr. Kuthi Sándor volt debreceni ügyvédet

Kassáról jelentik: Nyomban a zsidó vagyon zár alá vételének kimondása után a Budapest felé induló kassai gyorsvonat hálorülkésében igazolásra szólították fel dr. Kuthi Sándor volt debreceni, majd budapesti ügyvédet.

Az ügyvéd hevesen tiltakozott az igazolás ellen, de hasztalanul. Az igazolást motozás követte, melynek során Kuthi Sándornál több nagyrértékű briliánsgyűrűt, fülbevalót, 9000 pengő készpénzt, valamint több nagyrészt idegen nevre szóló életbiztosításról szóló kötvényt találtak a detektívek.

Az ügyvéd eleinte tagadta, hogy a nála talált értékek zsidó tulajdonok lennének. A rendőrségi nyomozás azonban hamarosan kiderítette, hogy a vagyont erőérték Kuttmann Fülöp kassai főzűrűszulajdonos vagyonát képezi. Előadották Kuttmann Fülöpöt is, aki beismerte, hogy az értékeket ő adta Kuthinak azzal, hogy „örizze meg jobb időkre”.

Amikor a kihágást végző rendőrfelügyelő az ügyvéd származása után érdeklődött, az ügyvéd elismerte, hogy zsidószármazású, de Erdélyben a megszállás alatt tanúsított nemzet-hű viselkedése miatt mentességet

élt. Dr. Kuthi Sándor, Kuttmann Fülöpnek terhelő vallomása után is megmaradt állítása mellett, — hogy a nála talált értékek saját tulajdonát képezi. Csak fogvatartásának hetedik napján a nála talált pénzre nézve ismerte be a bűnösségét, míg az ékszerekkel kapcsolatban kijelentette, nem tudja, honnan kerültek hozzá. — Szerinte azonban, mivel a dolog a zsidó vagyonról szóló rendelet hatálybalépése előtt történt, büntetőjogi felelősséggel nem tartozik, mert a zsidó vagyon bejelentésének határidejéig „szándékoltan” állott a hozzájutott értékek bejelentésére.

A rendőri büntetőbíró nem fogadta el az ügyvéd védekezését mert úgy találta, hogy az ügyvéd kísérletben a szándék az értékek elrejtése volt, úgyhogy a zsidó vagyon bejelentésének és zár alá vételének tárgyában kiadott rendelet ellen előzetesen kiadott bűnösnek mondotta ki és 10.000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kuttmann Fülöpöt a rendőri bíró hatvannapi elzárással sújtotta. Egyébként mindkettőjük ellen megindult az internálási eljárás.

Hozzászólás az óvohelytervezési díjak kérdéséhez

Már több cikk jelent meg a lapokban, amely az óvohelyek építésével és azok költségeivel foglalkozik s a cikk-kelet mondogatja meg említi, hogy a munkák díjakat magának tartják. Szükségnek látszik megvilágítani a helyzetet a mernékek oldaláról is, mert az eddigi állítások egyoldalú képet adnak a helyzetről.

Mindenki előtt meg kell állapítani, hogy a herogadható személyenként méltányosnak tekinthető 8 pengő tervezési díjat rendelt állapotú megőrzés viszonylatában s az indoklás kifejtésére, hogy a régi óvohelytervezés annak építési költségeivel arányban nem álló muszáj tervezési munkát követel meg.

Teljesen léves tehát a megállapítás, mely a mernékek díjat magának tartja, mert az óvohelyek építését költésé közel egyenlő szinten mozog. Az a szellemi munka, amit a mernék nyújt azzal, hogy a helyzetet megvizsgálja, a legmagasabb megoldást megtervezi, a hibákat kiküszöböli, szilárdaság ellenőrzés és mérészek munkát végez, nem hozható összevetésbe az építési költséggel. Mert éppen a mernék muszáj, helyes munkája, gyakorlati és — saját országhoz tartozó közösen tapasztalati közlő lehetővé teszi az óvohelyek tervezését, hogy valóban csak feltétlenül szükséges, alkalmasok és javítások készüljenek.

Az óvohelyek természeténél az a főszempont, hogy a lehető legkisebb anyagi, munka és pénzköltséggel a legnagyobb tökéletes biztonság legyen megvalósítva a lakosság számára. Számos zsidó országhoz tartozó óvohely, amikor mindenki tervezetét önével, igen nagyanyisággal anyag és pénzösszeget lassal készült óvohelyek, amelyek helytelen építésmódoikkal csak vesztésre kerültek, a nem tartozók számára. Ezeket követi az óvohelytervezőknek, akiknek a nem tartozók számára, akiket a tervezés, az ország lakosságának olyan óvohelyek nyújtani, melyek a legkisebb költséggel a legnagyobb biztonságot szavatolják.

Nem szabad tehát lebecsülni a mernékek munkáját, meg akkar sem, ha az a lakosok előtt látszólag semmi, vagy semmi. Ezzel lebecsüléssel sajnos Magyarországon nagyon gyakran találkozunk. Különösen már régen méltó helyére állították a mernékek munkáját, egyedül nálunk tapasztalhatjuk ezt az elégtel nem itélt jelenséget, mely többek közt az országos viszonylatban is immár veszedelmes mértékben elterjedt. Amíg volt jogi sértelmesség, ideértve a mernékek munkáját, addig az országos viszonylatban is immár veszedelmes mértékben elterjedt. Amíg volt jogi sértelmesség, ideértve a mernékek munkáját, addig az országos viszonylatban is immár veszedelmes mértékben elterjedt.

Az óvohelyek építésével kapcsolatban azonban rá kell mutatnunk egy másik tényre, mely szomorú és elkeserítő igen sok házasportóvohely építésére kényszerít.

tesére kötelezett panaszok, hogy szomszédai nem akarnak hozzájárulni a költségekhez s ezek az ellenkezőképpen a várososabb osztályhoz tartoznak. Én ugyanis kimegyek a tanya-ra, — mondja — nem jövedem a hasznogával, más házába nem adok egy teglát sem!

Szomorú, hogy még ma is vannak emberek, akik szándékosan akadályozzák a hatóság munkáját és meg sem látják be, hogy mit jelent egy nemzárás, ha látják, hogy a mernék a nehéz időben. Nálunk kenyérszékhez kell nyúlni, hogy az óvohelyek készítésének. Ha jobb helyes uralkodott volna, akkor kétségtelenül időben nem egyik napról a másikra, omissó anyagot és munkával lehetett volna mindezt elérni, nem jelentett volna a hatóságok és mernékeknek óriási munkatöltést. Nagy vereség lett volna a mernékekkel, akiknek a mernékekkel kellett találkozni, melyek a nagyvárosokba kényszerítve a várososabb osztályhoz tartozó költéséggel alól felmenteni. Ezek a szerelmes dolgok s nem az, hogy a mernék munkájának méltóan ellenértéke számit.

De hogy ha az iparosokat nézzük, akik végeredményben mégis a nagyobb költséget jelentő munkát végzik, akkor is látunk bel, hogy tisztelje a kivételnek sokszor a mernékek munkáját többszöröseket keresik meg egy olyan munkán, melyet a mernékekkel lényegesen alacsonyabb minőségű bar a maga helyén teljes értékű szak-tudással és munkával végeznek. — Ezért a munkájukat sokkal inkább szabályos és meg sem gondolt senki arra, hogy felárón kívánja jóték-lesztimányukat. S ha több nem sajátjuk munkájuk ellenértékét, ne stajnak a mernékek sem, aki hosszú tanu-lással és gyakorlati szerzete meg-azt a képtelenséget, hogy a helyzet ok-szerű megítélésével és kellő muszáj tudásával embertársainak élet és va-gyonbiztonságát szolgálhatják.

Egy óvohelytervező

A törölt ügyvédek irodagondnokainak értekezlete

A zsidó ügyvédek törölése folytán a törölt zsidó ügyvédek részére a 1210—1944. M. E. sz. rendelet szerinti irodagondnokok kirendelése szükséges. A kirendelt irodagondnokok leltár felvétele mellett kötelesek a törölt zsidó ügyvédek iratait, feljegyzési könyveit, stb. átvenni. Az egyöntetű eljárás céljából szükséges, hogy a Kamara kötelezébe tartozó ügyvédek a szükséges tennivalókat megtárgyalják. Ezért a Debreceni Ügyvédi Kamara 1944. május 9-én d. u. 5 órai kezdettel a Kamara hivatalos helyiségében értekezletet hívott össze, melyen megtárgyalják mindazon intézkedéseket, amelyeket a kirendelt irodagondnoknak az irodagondnoksággal kapcsolatosan tenni kell.

ÉRTESETÉS!

Kassai szolgálatomból leszereltem és üzemeltetéstől megvonva ah. megrendelőim rendelkezésére állók.

Kiváló tiszteltető! **JEDDI SZABÓ KAROLY** angol-német szabó Szent Anna utca 29. sz.

IMPORT TRAKTOROLAJ ELADÁSRA

debreceni rajon részére uradalmaknál, gazdáknál, bérszántóknál jól bevezetett keresztény **képviselőt** jó referenciákkal keresünk **Holtischer Zsigmond és Tsa. Budapest, V. Kálmán utca 16. szám.** olaj és zsíradék kereskedés

DEBRECENI SZÉL

Írta: HEGYALJAI KISS GÉZA

Még a szélről is lehet valamit írni? — kérdezi a kedves olvasó. Mindenről lehet, feleli az író. A debreceni szélről meg éppen lehet, mert ez nem közönséges. — Most éppen időszerű, mert meg alig láttunk szép tavaszi napot. Majus olyan szeles, hogy a szőlőkben alig tudják végezni a metszési munkát. Már pedig mi kell a jó magyarnak? Jó aratás, bőséges szüret, boldog békeidő.

A szélről akkor írtam először, mikor a Mórész Zsigmond* új könyvét ismertem. Lányosar-cu diák voltam, akkor érettségiztem. 1912-ben, mikor megjelent a könyve: „Tavaszi szél. Így írja: „Ebbe a pefrencebe egy szomorú tavasz avarja kotródott egybe. A tavaszi szél nem rugyot fakaszt, hanem elsodorja a tavaszról itt maradt holt förmelkeket az új csirák becses tüi elől. Ebben van az elheszélése: A kirabolt rabló. — Ebből állapítottam meg 18 éves koromban, hogy aki egy látogatás történetét gy megtudja írni, az csak nagy ró lehet! Az is volt Mórész Zsigmond, nyugtassa az Isten.

Az országban talán sehol nincs annyi szél, mint Debrecenben. Az egyik tudós azt állítja, hogy a Hortobágyon van a szélforgó. Jön a szél a Szármata síkság felől, orosz földről, jön a szél nyugatról, a tenger felől. S a kettő itt találkozik. Szél torkában vagyunk — így mondjuk ezt magyarul.

Budapesten megszámlálták, — hogy hány viharos nap volt. 1873 és 1892 között volt 671 nap. Ezt úgy lehet mondani, hogy 20 évből majdnem két álló évig futt a szél (Pedig az a korszak, mely az én születésemet megelőzte, a szélesedéje volt!) Megállapították, hogy 73 vihar esett márciusra. 34 vihar esett szeptember napokra. Vagyis leg-obb vihar szokott lenni márciusban, legkevesebb szeptemberben.

Debrecenben elvégezte valaki ezeket a megfigyeléseket? A köznyelv azt mondja, hogy itt mindig fúj a szél. Érdekes megfigyeléseket tehetne, aki ezzel foglalkozna.

Mikor Debrecen történetét végigbongásztam, feltűnt nekem, hogy milyen sokszor volt itt tűzcsés. Annak is egyik oka a szél lehetett. A másik oka, hogy kevés volt a víz. Azt is tudom gyerekkoromból, hogy ahol tűz van, és van ott szél kerekedik. Miért? Mert mi a szél? A szél a levegő áramlása. A melegebb levegő meg a hidegebb levegő váltakozni akar egymással. Ahol ég a ház, a melegebb levegő szelvet támaszt. S ahol szél van, ott még jobban terjed a tűz.

Debrecen bizony tűzfészkeké vált a régi időkben. De ez megint nevezetessé tette a nemes városot valamiről. Arról, hogy itt támadt az ország első tűzoltósága. Még pedig diákokból. Dr. Nagy Sándor barátom könyve most fog a sajtó alá kerülni a diák-egyesületekről. Bizonyára sok érdekes dolgot olvashatunk majd benne a diákok túzóltó csapatáról is. A Kollégium könyvtárában ott vannak a régi időkbeli való nagybotok. Nem is bor már az. Valami fiatal tölgy derekának is beillenék. Azt forgatta meg a legerősebb diák a feje felett. Noshát a debreceni nagy tüzeknél, ha megkondukt a harang, rohant elő a nagybotos. Ledöntötte nagy botjával a kerítést is, hogy hozzassák utána a fiúk a vizipuskát. Ecsedi István, mikor leírta a debreceni civis hazát, lerajzolta azt is, hogy milyen a barena. Barena-

nak hívták a felfelé állított deszkából összeróti kerítést. A nagy botos elbánt a berenával is. Ott voltak a diákok, védtek az égő ház környéke, a tűz elterjedésétől. Megbecsülhetetlen hasznos dandára volt a Kollégium tűzoltó gárdája a civis hajlékok védelmének.

Hogy milyen erős a szél, arról regébe illő dolgokat szoktak elmondani. Ha összegyűjtenék a szelek nevét, válogatnak benne. Leginkább a hegyekről alásuhanó szeleknek adtak más más nevet a különféle tájakon. Ilyen a khamszín, a misztral, a pampero, a buran meg a többi. Afrikában a nagy forgószél szirkónak hívják. Regényt is lehetne írni: milyen az, mikor a szelvet sodorja el a Szirokkó. Másik neve a meleg szélnek a fón.

Iskolában tanultuk valaha, hogy mi az a bóra. Olyan ereje van, hogy a tehervonatot is fel-dönti. Tanultunk a tajfunról is. A japánok hívják úgy a tengeri vihart. Szindarabot is láthatunk róla újságunk hajnalán.

Hogy milyen ereje van a szélnek, arról is hallunk. A Hegyalján hallottam: Olyan szél kerekedett, hogy a hegyen lekaptak egy borházról a padajót. Elvitte a hetedik szőlőben találták meg. Debrecenben a legnagyobb amit a szél erejéről hallottam az volt: A javatalozóból kihozták a halottat, ráterítették a gumikerekeket tolokocsira, vitték a sírhoz. Oly szélrohamból jött egyszer, hogy lesodorta a koporsót a kocsiról. Nem voltam ott. De mondják: megtörtént egyszer. Annyi bizonyos, hogy mikor nagyon fúj itt a szél, az orrszeptető szemüveget is majd leszakítja az ember orráról.

Legnagyobb szél volt amiről hallottam 1912 körül a tatari ciklon. Tátraszéplak fenyesét kiforgatta tövestől a földből. Bejártam egy pár országot a világon. Sehol nem találtam gyönyörűbb helyet, mint Tusnád-füred. De azt mondják az ottaniak: Még szebb volt. Hanem jött egy vihar, mielőtt a magyarok bejöttek volna 1940 őszén. Az a vihar a hegyoldalt az állomás felett leborotválta. Ennek a nyomait egész a Szentannatóig megtaláltam, szörnyű erővel szaggatta ki a fenyekeket, buk-köket a hegyoldalból. Hát még az erdélyi híres szél, a nemere, mit művel?

Gazdag a magyar nyelv, büszkék lehetünk rá. A szellőtől az erkánig hány nevet tud adni annak a természeti jelenségnek, amiről a rádió azt mondja: élénk légáramlás. A magyar néphit mégis megszemélyesíti a szelet. Gyulai Pál egyszerű verset írt: Szél és nap. Abban szól: Szélűrfiről. De a magyar őshit nemcsak úrfit ismer a szélről, hanem az öregjét is. Népmesékben ki nem hallott volna: Szélanáról? Hát a Szélekirályról? A Garabonciás diák is mindig a szelek szárnyán tűnik fel és tűnik el. Rokomunk az ézt nép. Annál a leendő boldog anyák védője a Szélesien. Ok így nevezik: Kálevipoeg, Hóskölteményük is van arról 20 énekben. A „Széles fogant” esiköt emlegetik itt is, ahol sebesjárású lóról beszél a magyar büszkeség.

Mi a szél? Az Isten követe. Ha nem volna szél, megbűzhödné a tenger. Elpusztulnának milliók moesárlásban, dögvészben. Debrecen nagyon szeles hely. Ennek is van haszna. Kevesebb a jarvány, tisztább a levegő. Most is fúj a szél. Nem tud dolgozni a méhecske. Hamar elhull a virág.

Szélben viharban telnek éveink. Miért szeretünk még annyira élni? Viharban is élni!

DEBRECZEN 6. OLDAL 1944. V. 7.

A MULT MOSOLYA

MILYEN A MAGYAR?

Idősb báró Wesselényi Miklósról beszéltek, hogy midőn Ferenc császár Erdélyben utazott, egy helységből ő vitte a másikba.

Híres betanított lovai voltak Wesselényinek.

Ütközben a lovak közé vágott, s a gyeplőt közéjük vetette.

Veszélyes úton vágatva haladtak a lovak.

Nem sokára egy mélység elé értek.

A császár elszörnyelve nézte a vést, mi előtte állt, egy perc s a kocsi a mélységbe esett volna.

A báró egyet fűtlyentett s óh csoda! a lovak megálltak.

— Látja Felsőg, mondta a báró nyugodtan, ilyen a magyar nemzet, Erressze meg gyöplőjét, mert a vést pereében egy fűtlyre megálland.

A HASONLÓSÁG.

Mondják, hogy midőn Széchenyi megmutatta Paleocapa olasz mérnöknek a rakoncátlan Tisza vizét, az egyre esőváltta a fejét a folyó csodálatos kanyargásain, látva, hogy nem egyszer hosszú kerülő út után visszatér a pont-hoz, melyet egyszer már rég elhagyott s ahelyett, hogy egyenes irányba törne, medrét mélyítene, jobbra-balra kalandoz, saját partjait szagatva.

— Ezzel bizony sok baj lesz, mondta a gróf neki, de végre is pénzzel helyrehozhatjuk, szabályozhatjuk. Nagyobb baj az nálunk, hogy amilyen kanyargós, szeszélyes ez a víz: épp olyan a magyar természet is, ezt már kisé nehezebb megváltoztatni.

MIKOR A DOLMÁNYT NEM LEHET BEGOMBOLNI

Csányi László, a 48-as szabadságharc egyik legnemesebb alakja és vértanúja, nagyon szerette a katonás rendet. Megkövetelte azt még kedves öreg huszárjától is, akinek máskülönben sok mindent megengedett, 1843-ban, mikor Deák Ferenc nem ment el az országgyűlésre, fölkerelkedtek néhányan pártjának tagjai közül és elmentek Pozsonyba Kéhdára, hogy meghallgassák böles tanácsait. Ott ült az asztal körül Beöthy Ödön, Klauzál Gábor, a fiatal Eötvös József báró, Pulszky Ferenc és a szomszéd Csányi községből Deák régi, meghitt barátja, Csányi László. Csányi elvitte magával vén huszárját is, hogy az ebédnél mögötte álljon és szolgálgjon. Ebéd alatt észreveszi, hogy az öreg huszár dolmánya nincs végig begombolva. Hátra-szóll hát halkan:

— Gombold be a dolmányodat!

Az öreg huszár éppen olyan halkan felelt:

— Nem gombolom.

De már erre dühbe jött a földesúr és ráripakodott:

— Gombold be, ha mondom!

Haptákba vágja magát az öreg huszár s harsányan felelt:

— Jelentem alásan, nem gombolom!

Most már odafigyelték a terített asztalnál étkező tekintetes Karok és Rendek is, Csányi pedig nagy haraggal, harsányan kérdezte:

— Az áldódot!... aztán miért nem gombold be, hé.

— Jelentem alásan, mert nem lehet!

— Hát aztán miért nem lehet?

— Mert mi már megebédeltünk... és ilyenkor szük a dolmány.

Lette erre nagy hahotázás. Még a nyugodt, méltóságteljes Deák Ferenc is hangosan kacagott. Azt mondják, Beöthy Ödön majd leesett a székről nevetésében, Csányi is szelidebb lett és így szólt: — Jól van! De eltakarodjál most a szemem elől! Mert huszár szájából kutyaugatás ez a szó: Nem lehet.

Perzsaszőnyeg

művészi javítását vállalja, — Perzsaszőnyegeket a legmagasabb áron vesz: MARKARIAN SZIRACAN, DEBRECEN, Ajtó-utca 10. sz.

Rácz Jancsi cigányprimás meghalt

Mint részvétellel értesültünk, Rácz Jancsi, az ismert kiváló cigányprimás, tegnapra virradó éjszaka meghalt. Vele a cigányzeneművészet egyik legtehetségesebb művelője dőlt ki az élek sorából. Az ő neve Debrecenben ezen a téren valóságos fogalom volt, valami egyéni varázs volt hegedűjátékában, a magyaros mulattatás igazi mestere volt, — azok közé a nagy cigányprimások közé tartozott, kik Debrecen talajából nőttek ki.

Az újabbról nemzedék sok-ezer és ezer tagja vigadott az ő egyszerű muzsikája mellett. A háború előtti zavartalan békeidőkben alig esett meg mulatság Rácz Jancsi nélkül. Nemesak a vendéglőkben, ahol muzsikált, vonzott nagy közönséget, hanem a házimulatságoknak ismét is Rácz Jancsi varázssos hegedűje adta meg a leggyakrabban.

Rácz Jancsi pályafutása igen érdekes és változatos. Zenész családból született, melynek minden tagja a cigánymuzsikát művelte. Ő maga oklevelet szerzett és zenei tanulmányait befejezte, mint karmester és primás-helyettes működött az öreg Magyar Imrénél, a régi Bikában. — Az öreg Magyar Imre pártatlan volt a magyar nótában, Rácz Jancsi mesterének ezt a szinte hivatásudatig fejlődött vonását mindentekintben átvette. Az Arany Bikából még a régi békeidőkben, az egykori Hungáriába szerződött, de igazi terepuma az Angol királynő étterem lett, ahol 18 éven keresztül működött és neve szinte szétforrott az azóta már megszűnt rendkívül kedvelt szórakozóhellyel, Rácz Jancsi léleksimogató, magyaros ízű muzsikája, valósággal idegenforgalmi attrakcióvá fejlődött az Angol királynő-ben, számos előkelő idegen halgatta egyszerű zenei művészetét és el lehet mondani, hogy szétvitték a híret az egész világba. A Nyári Egyetem hallgatói is éveken keresztül élvezték Rácz Jancsi muzsikáját.

Időkben rövidebb-hosszabb időtartamokra külföldi vendégszereléseket vett részt. Így Németországban, ahol Berlinben és különböző német fürdőhelyeken járt. Járt Lengyelországban, hol Krakóban, Varsóban és Lembergben játszott. De leghíresebb külföldi vendégszerelése az első világháborút megelőző időben

történt, ahol a cári Oroszország fővárosába, Szentpétervárra, maga Nilojevics nagyherceg hívta meg.

Az elmúlt években Rácz Jancsi a Pál-sörözőbe szerződött és ennek a kedvelt étteremnek is vonzóerejévé vált. Veje Balogh-Suha József, itt működött és már családi szálak is arra késztették Rácz Jancsi hogy vejével együtt felváltva muzsikáljon.

Rácz Jancsi az első világháború végig szolgált. Ottani szolgálata alatt kapta meg azt a betegséget, mely most végzett vele. Tüdőbaj támadta meg, melynek gyógyulását bizony megneheztette az éjszakai foglalkozás. — Erős szervezete sokáig megbirkózott a betegséggel. Állapota azonban már az utóbbi hónapokban rosszra fordult. Legutóbb Mátraházán keresett gyógyulást onnan hozták haza öt nappal az előtt az Augusztus sanatóriumba ahol az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, de már erre nem volt lehetőség, szombatra virradó éjjel 12 óra előtt öt perccel meghalt.

Rácz Jancsi a nemzeti és hazafias mozgalmaknak mindig rendelkezésére állott és azokat művészetével számtalanszor szolgálta. Igen sok hazafias estélyer kultúrelőadásán vett részt a műsorban díftalanul. Hazafias érdemeért a Csaba Bajtársi Egyesület tiszteletbeli tagjává választotta.

Rácz Jancsi halálhíre már tegnap reggel elterjedt a városban és széles körben keletét még részvétet. Családjá, melyet igly szeretettel vett körül, melyen sújtva gyászolja halálát. Feleségén kívül két leánya és két fia siratják a jó férjét és szerető apát. Két leányát már férjhez adta, veje mint primások működnek önálló zenekarokkal, két fiát is középiskolai tanulmányaik után zenei pályára készítette ki, úgy hogy az egész család a magyar cigányzenét műveli.

Rácz Jancsi hűt halmait hétfőn délután 5 órakor a Köztemetőben helyezik örök nyugalomra, a debreceni cigányzenészek teljes számban megjelennek a temetésen és elhúzzák az elhunyt primás kedves nótáit.

Rácz Jancsi temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a díszavatkozó teremből. Gebauer-rendezi.

Rizskiosztás

A felnőttek számára kiadott cukorjegy B. jelzésű tartalékszélvényére, valamint a 12 éven aluli gyermekek részére kiadott cukorjegy E. jelzésű tartalékszélvényére a cukor elárúsításával megbi-zított fűszerkereskedőknél — szelvényenként — tizenöt deka rizst lehet elszámolni.

E szelvények érvénye f. évi május hó 19. napján (pénteken) lejár s e határidőn túl be nem válthatók.

A fűszerkereskedők kötelesek a beváltott s az elszámolási lapokra felragasztott jegyszelvényekkel folyó évi május hó 20. napján — szombaton — délelőtt 8—12 óra között elszámolni.

A zsirfejadag újabb megállapítása és a májusi zsirjegyszelvények beváltása

A m. kir. Közellátásügyi Minisztérium most kiadott rendelete szerint a polgári fogyasztó közönség részére kiszolgáltatók részére a közönség részére kiszolgáltatók részére a zsirfejadag mennyisége havonta 40 dekanál nagyobb nem lehet. A nehéz testi munkások a fenti megállapított 40 dekanál havonként legfeljebb 16 dk zsiradag pótljadagban részesülnek.

E rendelkezés folyán a zsiradók heti kiszolgáltatása megszűnik, s a háziiparosok a zsiradékat havonta egyszerre szolgáltatják ki.

A május hó 6-ig érvényben volt rizs- adagok jegyek szelvényeire április hó elején egyeztetve hat hétre szóló zsiradékmennyiség beváltása volt engedélyezve. Az új zsirjegyek kiosztása már befejezést nyert. Ezen új zsirjegyek érvényessége május hó 7-ével kezdődik. Minthogy május hónapra kiszolgáltatók negyven deka zsirfejadagot egy nagyobb részét a régi zsirjegyek szelvényeire a közönség már április hónapban megkapta, május hónapra még kiszolgáltatók zsiradékmennyiségből a házi iparosok az 53. sz. szelvényre 15 deka rizst, vagy 18 dk zsirszalonnát, vagy 18 dk sos-

szalonnát, az 54. szelvényre pedig 15 deka margarint szolgáltathatnak ki. A nehéz testi munkások részére kiadott pótzsírjegy 53 szelvényére 6 dk rizst, vagy 6 dk zsirszalonnát, vagy 7 deka sócsalonnát, az 54. sz. szelvényre pedig 6 deka margarint lehet vásárolni.

Az 53. és 54. számú szelvényeket május hó 7-ől május 13-ig lehet beváltani.

A háziiparosok az így beváltott zsirjegyszelvényekkel — külön-külön csoportosítva — május hó 15-ig határon tartoznak elszámolni.

A zsirjegy és pótzsírjegy május hó 6-ára szóló 53. és 54. sz. szelvényei a fenti rendelkezés értelmében érvényűt veszítik. Ezen jegyszelvényeket tehát sem beváltani sem elszámolni nem lehet.

Az hogy a június hó 3-tól érvényes az június hónapra szóló jegyszelvények közül melyekre lehet a június hónapra esedékes zsiradékmennyiséget kiszolgáltatni, a június hó elején hirdetésekben közzétett hírdalmányokban a fogyasztóközönség és a háziiparosok tudomására hozni.

Polgármesteri.

Vendéglősök korcsmárosok szükségleteiket legolcsóbban

Pótor László

bornagykereskedőnél szereshetik be Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

GYERMEKCOCSI

mindennemű javítását és festését szakszerűen végzi

KLEIBER

Miklós-u. 29.

Új mély és sport kocsi raktáron.

Tilos a mezőgazdasági ingatlanok vétele és eladása

A kormány a hivatalos lap tegnapi megjelent számában rendelettel korlátozta a mező- és erdőgazdasági ingatlanok forgalmát.

Ezerint a háború idejére szóló kivételes hatalom tartama alatt mező- és erdőgazdasági ingatlan — ideértve a szőlő- és kertgazdasági ingatlan is — jogüggyellett elidegeníteni nem szabad, ehhez képest az ingatlan elidegenítő jogüggyellett érvénytelen. Ugyanez áll a szerződés megkötését megelőző előzetes megegyezésre, az előszerződésre is.

Mező- és erdőgazdaság elidegenítése iránt a jelen rendelet hatálybalépése előtt létrejött jogüggyellett érvénytelenné válik, kivéve, ha 1. a jogüggyellett hatóságai hozzájárulás végett az illetékes hatóságnál bejelentették, 2. a telekknövi hatóságnál a kérelmet a rendelet hatálybalépése előtt előterjesztették, 3. az ingatlan a szerző fél birtokába vette, 4. a jogüggyellett teljesítése iránt a pert megindították.

A rendelet nem terjed ki az ingatlanok az államkincstár, törvényhatóság, a község által való megszerzésére vagy elidegenítésére a földhivataloktól célból való megszerzésére, a határállományok elidegenítésére, a közterületi elidegenítésre, az olyan elidegenítésekre, amelyekre a földművelésügyi miniszter az 5300—1942. M. E., illetőleg a 390—1943. M. E. számú rendelet értelmében előterjesztett kérelem alapján engedélyt ad, végül, ha az elidegenítés abból a célból történik, hogy az ingatlan vételárából köztartozást, jelzáloggal biztosított követelést, védett birokhoz tartozó ingatlan vagy olyan ingatlan terhelő jelzálogos követelést egyenlítésnek ki, amely ingatlan védettséget nem eredeti érvénytelenség okából törölték. A rendelet nem érinti az ingatlanok végrehajtás útján való elidegenítését. A rendelet május 3-án lépett hatályba.

A Kereskedő Társulat közel 20.000 pengőt gyűjtött a bombakárosultak javára

A Debreceni Kereskedő Társulat kötelekbe tartozó kereskedők példátmutató áldozatkészséggel siettek a bombakárosultak segítségére. A tegnapi lezárt gyűjtés eredményeként ugyanis a debreceni kereskedők 19.365 pengőt adtak össze arra a célra, hogy a bombakárosultak nehéz helyzetükben a magyar társadalom minden rétegének segítő kezét érezzék.

A beérkezett jelentések szerint a Debreceni Kereskedő Társulat, Szesztina Lajos cég, Kontsek Géza cég 2—2000, Hangya Fogyasztási Szövetkezet, Benyás, Emil, Kontsek Kornél-cég 1—1000, Würfer Gyula, dr. Bodnár József, Cipőkereskedelmi Rt., dr. Kontsek Miklós, Tóth Gy., cég 500—500, Cserép Sándor 400, Debreceni Fűszerkereskedők Egyesülete, Neuwirth Gyula, Kántor Ernő 3—300, Mikó László, Körössi László, Kardos Zoltán, Koppjári és Tóth-cég, Petrik Károly 250—250, dr. Bertók Lajos, Barna György, Bészler és Dávid-cég, Riskó és Szabó cég, Bohátka és Török cég, Takarékossg Rt., Horn Rezső, Erdélyi Szőnyegház, Gombos Z-né 200—200 P., Ganofszy Lajos, Szilágyi Jánosné, Szilágyi Sándor Imrich

Kálmán, Lipiczky Erzsébet, Juhász Ferenc, Szlovák Béla, Lord Uvidivat kft., Varga Rezső, Piko kézmunkaüzlet, Szántó Albert Balla Balázs, Debreceni Hajlított bútorgyár, Tóthfalussy Géza, Kaszanyitzky Endre, Ovári János, Kálcsy Ernő, Horváth Sándor, Bódy Pál, Szent István Társulat könyvkereskedés, Boros Géza, Mayer Emil 100—100 pengő, — Dermata cipőkereskedés 60, Pető Lajos, özy, Varga Antalné, Vámosi Béla, Kiss Sándor, Kovács Ferenc, Izsák József cég, Frick Lajos, Riskó József, Dolnik József, Szentesi Ferenc, Huray Ferenc Szendrő Sándor, Kiss Sándor, Cseh Lajos, dr. Sápó László 50—50, Radnai Márton 30, Matkó Róza, Váradi László, Szentesi Pálné, Dóka Sándor, Deák Ferencné, vitéz Mezei Antal 20—20, Varga Antal, Bokor Imre, Váradi Erzsébet, Auer Dezső, Koncz László, Veresegyházi Béláné, Golenszky Ferenc, Molnár János, Kostya János, Bőr I., 10—10 P., Mogyoróssy Ilona 5 P-t adományozott a bombakárosultak javára.

A befolyt összeget a társulat vezetősége illetékes helyre juttatja.

Európa háborús étlapja

Érdekes annak összehasonlítása, hogy a háború ötödik évében tartó Európa népeinek milyen mennyiségben és minőségben állnak rendelkezésre az élelmiszerek, hogyan tudja Európa kiállítani a háborús étlapot.

Az államok sorolását kezdjük a nemleges Spanyolországgal. A napi kenyéradag 100-160 gramm, cukorból mindenki havonta negyedikilót kap, a zsír fejadagja havonta fejenként két kilogramm, vajból havonta mindenki ezerhetvenöt grammot kap. Húsból másfél kilogr. a fejadag, az étkezési olajja a spanyol konyhának nagy szüksége van és ezért mindenki egy liter olajat kap havonta. A spanyoloknál nincs korlátozás a többi élelmiszerrel szemben.

Portugáliában nincs kávé, tea és cukorkorlátozás. A kávé kilóját 5—7 pengőért adják, Ujabbban a kenyérfogyasztást korlátozták napi négyszáz grammra, a kalács, cukrászsütemények is csak meghatározott mennyiségben vásárolhatók. A semleges Portugália élelmiszerének nagyrészt tengeri hajózása révén szerzi be a távoli területekről. Április 17-től kezdve a portugál kalács sütőktől már portugál kalácsot és nem sütik többé a kalácsot. A kávéházak, éttermek, vendéglők kenyérellátását 50—75 százalékkal csökkentették. A korlátozást a nehéz közlekedési helyzettel indokolják.

A svájci hatóságok a kenyér fejadagját napi százötven, a cukrot havonta ötszáz, a zsírt havonta kétszáz grammban állapították meg. Fejenként és havonként adnak ötven gramm teát, kétszáz gramm babkávét, százötven gramm csokoládét, rizsből kétszázötven grammot, vajból háromszázötven grammot adnak. — Húsból másfél kilót, lisztből négyszáz grammot, tojásból két darabot és tejből tizenkét és fél litert utálnak ki.

Svédországban fehér kenyérből a napi adag százhetven gramm, kilencszáz gramm a havi hús-fogyasztás, sajtból már ezerkilencszáz grammot adnak és naponta alnak egy félliter tejet. Cukorból két kiló, kávéból fél kiló a havi adag.

A hadviselő népeknek érthető, hogy nehezebb a helyzetét. Németország a háború ötödik évében is kielégítő fokot tartja a közellátást. Cukorból 965 gramm a havi adag, burgonyából 15 kilogramm, zsírból 935 gramm, sajtból 135 gramm, húsból 1074 gramm, tojásból 3—6 darab jár fejenként. Kakaót, tejet kizárólag orvosi rendeltetésre betegnek, csecsemők és aggok kapnak.

Olaszországban megnehezült az

DEBRECZEN 7 OLDAL 1944 V. 7.

élelmiszerellátás az utóbbi hónapokban. A kenyér 150—250 gramm, azok, akik nem dolgoznak, nem kapnak semmiféle élelmiszerjegyet, Burgonyából két és fél kiló egy hónapra a fejadag, cukorból félkiló az adag, húsból is félkiló jár. Rizsből adnak másfélkilót, Zsírból egynegyed kilogramm a fejadag.

Finnszág rozskenyéréből a napi adag 333 gramm, cukorból egynegyed kg az adag havonta, zsírból 500, húsból 235 gramm jár. Kapnak dísnóhúsból 235 és marhahúsból 365 grammot. Fejenként jár még két deciliter tejfel is havonta.

A megszállt francia területen a kenyér napi 250 gramm, cukor havonta fél kiló és 15 gr kávé, 25 gramm tea, négy és fél kilogramm burgonya és 365 gramm vaj. Húsból 510 gramm a fejadag.

Hollandiában a kenyér 300 gramm, cukor egy kilogramm, csokoládé 50 gramm, fél kiló száraz főzelék, 15 kg burgonya, zsír 850 gramm, hús 1075 gramm, tejből félliter naponta.

Belgiumban a kenyér 250 gramm, másfél kilogramm a cukor havonta, hatszáz gramm a hús és 450 gramm a zsír járandóság, sovány sajtot is kapnak 150 grammot, Burgonyából 15 kilogramm a járandóság.

Horvátországban a kenyér 150 gramm, cukorból fél kiló, húsból egy, burgonyából 9 kilogramm a havi járandóság.

Romániában a kenyérből 600 gramm jár, cukorból egy kilogramm, húsból egy kilogramm sertés és marha is külön.

Dr. Mező Sándor főgyógyész-helyettes nyilatkozata

Dr. Mező Sándor kir. főgyógyész-helyettes felkérte a pontokat a következő nyilatkozat közzétételére:

Az „Egyedül Vagyunk” c. társadalompolitikai folyóirat f. évi május hó 5-iki számában a személyemet ért alaptalan támadásáért a törvényes lépéseket megtettem.

Dr. Mező Sándor, a debreceni kir. ügyészséget vezető kir. főgyógyész-helyettes.

Márka-átváltás

Az MTT jelenti: Illetékes helyről közlik: A német véderő egyes alakulatai és tagjai f. évi március 19- és 25-e között egyes esetekben pengő bankjegy hiányában birodalmi pénztárjegyekkel fizettek. Mindazok, akik a fenti időpontban fizetéseket ilyen pénztárjeggyel elfogadtak, kérhetik azoknak pengőre való átváltását. Az idevonatkozó kérést a címletek csatolása mellett írásban kell benyújtani f. hó 11. és 20. között éspedig bármely, a Pénzügyi Központ köztelkébe tartozó pénztárzettel. A kérelem jogosultsága esetén az átváltás 100 márká = 164.20 P árfolyamon történik.

Nagymennyiségű zárolt textilárut bombázott ki egy budapesti kereskedő házából az angolszász gyűjtőbomba

A legutóbbi angolszász légitámadás alkalmával a budapesti új Lipótváros egy bérházára is gyűjtőbomba esett. A bomba áttitve a padlásteret, Hász Hugoné kereskedő hálószobájában felgyújtotta a berendezést. A tűzoltók hamarosan kivonultak a tűzhöz és pár perc alatt el is oltották azt. Az eset ezzel légitalmi szempontból befejeződött ugyan, de új fejezet is kezdődött, melynek rendőri következményei is vannak. A tűzoltó megmentett értékek között ugyanis nagymennyiségű zárolt textilárut találtak. Hozzávetőleges számítás szerint többeszezer pengő textilanyagot halmozott fel lakásán Hász Hugoné, aki ellen megindult a vizsgálat.

Magyaros köszönési formákat!

Az az irányzat, mely a hivatali életet igyekszik felszabadítani a sok címzéstől és egyszerűsíteni kívánja a hivatali érintkezés formáit, nem maradt hatás nélkül a társadalmi életben sem és áttért a köszönési viszáltságok és magyartalanságok lenyesegetésére is.

Valóban társadalmi életünkben a köszönés terén is revizióra volna szükség. Lassanként teljesen kiveszték a régi szép köszönési módok, ellenben annál inkább grasszáll a „van szerencsém”, „alázatos tisztelettel” és a többi divatos vált köszönés.

Eppen időszerű Loványi Gyula érdekes tanulmánya ezeknek a köszönéseknek keletkezéséről és elterjedéséről.

„A van szerencsém” szólás — írja — legrégebbi adatát Besenyeinél találjuk. A Nyelvújítási Szótár szerint 1773-ban ezt írta: „Van szerencsém itt egy németből tett fordítást magyarul az olvasó eleibe tenni: „A szólás merő németesség, a hába die Ehre tükörképe. A németben azonban csak tájszó jelentése van. Csupán a déli német részek használták, főleg Ausztriában, s Bécsből jutott el hozzánk. Erre mutat Márton József 1802-i szótára. Itt különösen az Ehre szóhoz „szerencse” jelentését is találjuk. Márton az ich habe die Ehre mich zu empfehlen szólást „alázatosan ajánlom magamat” fordítással értelmezteti, hozzáfűzve, hogy „szó szerint: van szerencsém magamat ajánlani”. Derék szótárírónk érezteti hát a szólás magyartalanságát. Az idegenszerűsége érzése később elveszett. A Magyar Tudós Társaság 1835-i szótárában ich habe die Ehre mich zu empfehlen megfelelője immár csupán „szerencsém van magat ajánlani.” A hetvenes évek elején Czuczor-Fogarasi rámutat arra, hogy „szerencsémnek tartom, ez a magyarosabb kifejezés a szerencsém van helyett.”

Akinek szerencséje van, ne hálködjék, ne alázkodjék vele. Az alázatos tisztelettel ma sokkalta használtabb, mint a van szerencsém. Ki tud vajjon hivatali elközelni alázatos tisztelet nélkül? Enek az ellenszenves szólásnak az „alázatos szolgája” az őse. A XVI. században még a servitor-nak familiáris urához való viszonyát jelölte. A XVIII. században újból életre kelt. Ezuttal bécsi hatásra, pusztán udvariassági szokásként, mint az ergebener Diener egyenértékese, függetlenül régi jelentésétől. Kérvényekben ma is dívik. Pedig magyartalan minden ízében. A magyar csupán csak az Örökévaló előtt alázatos. A kódexek az alázat szót csak vallásos értelet kifejezőjeként használják. Tulajdonképpen hibás fordítás. Következésképpen ez az alázatos szolgája, mert alázatosnak a németben demütig felel meg. Ergeben jelentése engedelmesség, készségesség. Márton 1803-ban még ekként fordította az Ihr ergebener Diener-t: kétség v. kötelesszolgája az Urnak. Fogarasi sem alázkodott nála (1847-ben) bitte ergebenst „kérem tisztelettel”.

Az „alázatos tisztelettel”, szóhasználat a németben két forrása van. Az egyik mit ergebener Hochachtung, a másik pedig a közös hadsereg katonaj nyelvéből származó melde gehorsamst. Mindkét szólás egyazon balszerencsének, a fordító hozzá nem értésének csillagzata alatt született. A gehorsam jelentése szintén nem „alázatos”, hanem „engedelmes”.

Kertész M. „Szállok az úrnak” című hecses könyvéből megtudjuk azt is, hogy az alázatos szolgájából származó alázatos szolgája összefüggés először 1843-ban, Szigügetinél fordult elő. Későbbi fejleménynek tartom az alázatos-ból alakult alázant-t.

Vissza kell térnünk a kódexek jámbor tróinák jelentésadáshoz: maradjon az alázat a vallás nyelvének kiváltságos tulajdona. Aki nem tetszik a köszönés tisztes, köznapi formái, megvárhatja az alázatos tisztelettel-ből a tisztelettel-t. Ha pedig alázat-pótanyagra vágyódik, használja az alázolóját vagy alásza kifejezést. Mindkét szónak elkopott az eredeti jelentése s valamelyes külön szint is kapott mind a kettő.

Terjedni kezd a tisztelettel! ki fejezés is. Köztisztviselők használatk rangban, vagy korban föltűnik állók üdvözlésére. A tisztelettel! az osztrák meine Hochachtung! üdvözlés idegenül ható tükörképe.

Ezeket tudva valóban itt az ideje, hogy revizió alá vegyük a köszönési formákat. A debreceni Baross Szövetségben már megvalamindult, hogy az üzletekben a vevőket magyaros köszöntéssel fogadják és megszólításban is kerüljék a zeddiggi sallangokat: mint például „még a latik parancsolni”. Felvetődött az a gondolat, hogy a vevőket: „Szébb jövőt” köszöntéssel fogadják, amire a válasz „Adjon Isten”. A leventéknek és más hazafias alakulatoknak eme szép köszöntési formája fényes nemes, hazafias étületből fakad. Az egyes párt-mogalmazatoknál is vannak különböző köszönési formák. Am a mindennapi életben ünneplés alkalmakra szánt köszöntési módok nehezen honosodnak meg.

A kérdés mindenestre megemlék, hogy szélesebb rétegek foglalkozzanak vele. A cél legyen: egyszerű és magyaros köszönési formákat meghonosítani. Ebben a vonatkozásban is érdemes a magyar kultúrához folyamodni. Hiszen milyen szép és zengéletes kifejezést erjű módon köszöntik egymást a magyar vidékek lakói. Aztán az új magyar élet és a megújulás utáni vágy is azt sürgeti, hogy magyaros köszöntéssel üdvözlőjük egymást. Tesék a kérdéshez hozzászólni!

Budapest új főkapitánya

A Kormányzó Úr a befűgyminiszter előterjesztésére Petrányi György rendőrkapitány helyettesi a. m. kir. rendőrség budapesti főkapitányává kinevezte. Az erről szóló legfelsőbb kézirat a hivatalos lap vasárnapi számában jelenik meg.

Este 6 órakor zárnak a gyógyszerárak

Hirdetmény
Ertesitem a város közönségét, hogy 160—1339. B. M. sz. rendeletemben biztosított jogom alapján a város területén működő gyógyszerárak esti zárórától 1945. évi március hó 31-ig bezárólag esti 6 órában állapítottam meg.

Ezen rendelkezésem a gyógyszerárak ügyeleti szolgálati idejét, valamint ünnepi zárva tartását nem érinti. — Polgármester.

Szabóvattát

minden árra minden mennyiségben

Balla Balázs

Svetits-palota.

Amíg Ön alszik,
DARMOL
dolgozik

DEBRECZEN 8. OLDAL 1944. V. 7. HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

MAJUS 7. VASARNAP. Magyar: Irmén. Protestáns: Napoleon. Rom. kat.: Cantale. Napkelte: 4.34. Napnyugta: 19.19. Holdkelte: 18.20. Holdnyugta: 4.35.

MAJUS 8. HÉTFŐ. Magyar: Bogyo. Protestáns: Gizella. Rom. kat.: Mihály. Napkelte: 4.33. Napnyugta: 19.21. Holdkelte: 19.20. Holdnyugta: 5.02.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA. LATA május 6-án reggel 8 órától május 13-án reggel 8 óráig: „Napi”, Pao-u. 1. Telefon: 27.73. „Arany Egyszárnyú”, Kossuth-u. 8. Telefon: 24.96. „I. Rékoczy”, Miklósu. 55. Telefon: 23.43. „Szifany”, Szent Anna-u. 64. Telefon: 23.38.

Isten neve véd és vádol!

Megszülettél, ember lettél
Jó mellett gonoszt is tettél,
Van aki fent mindent számol
Isten neve véd és vádol!

Jó eseményt oltalmazza
Nagy bajban is támogatja,
Ha igazság benne lángol
Isten neve véd és vádol!

Bűnös ember gonosz lettél,
Meg az egész lelke szennyyél
Látja s tudja messze távol
Isten neve véd és vádol!

Porszem vagy ember, ezt értsd meg.
Még halálad előtt térj meg;
Mert Övé minden mit látol
Isten neve véd és vádol!

György Lajos.

— Vasnap istentisztelet a ref. templomban. Nagytomban délután 10 órakor Kerekes János, délután 5 órakor Tavaska Zoltán, Kisméltomban délután 9 órakor Kamás Ferenc, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Sulyok Kálmán, Kossuth-utcai templomban délután 9 órakor Konez Zoltán, délután 5 órakor Pokol Béla, Károlyi Gáspár-terti templomban délután 9 órakor Berényi József, délután 4 órakor Rácz Zoltán, Apó-utcai templomban délután 10 órakor Birlyi János, Apó-utcai templomban délután 10 órakor dr. Erdi Mihály, délután 3 órakor Fentös Tibor, Homokkörtvély-templomban délután 10 órakor Kovacs József, délután 5 órakor Pál Antal, Nyilastépi templomban délután 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor Márton Károly, Csapokerti templomban délután 10 órakor Banyai Zoltán, délután 3 órakor Banyai Zoltán, Egyetemi templomban délután 11 órakor dr. Soós Béla, Augustus-szannatóriumban délután 10 órakor Pusky Imre, Egyetemi klinikán egész héten, Szent László és Konez Zoltán, Gyógyászati fogházban délután 10 órakor Magyar Bertalan, Tégiskert-i állami iskolában délután 10 órakor Duszka Ferenc, Tégilavetői gyülekezet házában délután 9 órakor Erdi Károly, Wollafkatelepi Olvasóklubban délután 3 órakor Pál Antal, Tanyai istentisztelet: Felsőházi délután 9, Letai-úton délután 11 órakor, Udvarhelyi György, Macson délután 10, Kismacson délután 2 órakor Nagy Sándor, Pallagon délután 9 órakor Pál Antal, Ebesen délután 10 órakor Molnar Gyula, I. Barmashagen délután 10 órakor és Lukaháza délután 3 órakor László Elek, Olajútban délután 7 órakor Szűcs Tibor, Verei szegényházban reggel 8 órakor Kerekes János, Öndöd I. Kádár-dűlőben délután 10 órakor Konfirmáció: ünnepély, prédikál vitéz Szabó Endre, konfirmál Kántor József, szentáldás Rápolyi Árpád, Gyermek-istentisztelet: Egyetemi templomban délután 14 órakor Szent László.

— Unió templomban május 7-én vasárnap délután 10 órakor tartandó istentisztelet Ferenc József lelkező szolgálat.

— Az egyetemi templomban félév hó 7-én, vasárnap délután 11 órakor az egyetemi által rendezett igehirdetési szombat kégyar: „Idő többé nem létezik”. Isét hirdeti dr. Soós Béla egyetemi ny. r. tanár.

— Istentisztelet sorrendje a római katolikus Szent Anna főplébánia templomban, Csendes szentmisék reggel 6, 7, 8.20 és 9 órakor, Féltilt órakor nagymisét mond és prédikál Jó Sándor. — Csendes misék még 11, háromnegyed 12 és félgy órakor. Este félhét órakor májusi ájtatosság szentbeszédét mond Gocs György hittanár. — A Homokkörtben dr. Vass Péter, a Fogházban Gocs György, Miképercsen Zernye József, a Szoboszló úton Román Béla, míg Pallagon Hesz Ödön mond szentmisét.

— A dominikánus piobantemplomban az istentisztelet sorrendje: 7 ó. roszsüvészes szentmise, kitűzött legméltezősabb Gítariszentségel, 8 ó. szentmise, szentmise, 9 ó. énekes nagymise, fél 12 órakor csendes szentmise, rövid szentbeszéd. A szompisen snekár énekel. Este 6 órakor rósaufüzes ima, fél 7 ó. májusi szentbeszéd, szentmisés litania addással. A Tégilavetőben a szentmise elmarad, mert az ovodát a hatóságok eltiltálták.

— Az evangélikus templomban vasárnap délután 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Predikál: dr. Pass László.

Hirdetmény a zsidók tulajdonában lévő rádiókészülékek beszolgáltatásáról

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr 1944. évi április hó 19-én kelt 217.300—944 K. K. M. számú rendelete alapján (közzétéve a Budapesti Közlöny 1944. április 21-i 89. számában) Debrecen város területén a zsidók tulajdonában lévő és a honvédelmi miniszter úr 33.000—Eln. 18—1941. sz. rendeletével igénybevevett rádióvevőkészülékek átvételére kirendelt bizottság Ferenc József ut 11. szám alatt működik (Magyar Ruháipar üzlet-helyisége).

A készülékek beszolgáltatási ideje a zsidó rádiótulajdonosok vezetői nevének kezdőbetűi szerint:

A B C D E 8-án, F G 9-én, H I J K L 10-én, M N O P R S 11-én, Sz T U V W Z 12-én, délelőtt 8—12 és délután 14—19 óráig. Ez alatt az idő alatt a beszolgáltatásra kötelezettek kötelesek rádióvevőkészülékeiket az átvevő bizottságnál beszolgáltatni.

A készülékeket üzemképes állapotban kell beszolgáltatni. Ha a készülék üzemképtelen, a be-

szolgáltató tartozik az üzemképtelenség okát hitehirdemlő módon igazolni. Ha az a gyanú merül fel, hogy a készülék erőszakos rongálás következtében vált üzemképtelenné, az érdekelt ellen hatósági eljárás indul.

A bizottság a beszolgáltatott rádiókészülékeket átveszi megállapítja üzemképességüket és értéküket megbecsüli, majd a becsérték megjelölésével a készülék átvételéről elismervényt ad, amelyet a fél saját érdekében megőrizni tartozik.

Nem kötelesek beszolgáltatni készülékeiket azok a zsidók, kiknél a rádióengedélyesek adatszolgáltatási kötelezettsége tárgyában kiadott 1300—1944 M. E. sz. rendelet (közzétéve a Budapesti Közlöny 1944. évi április hó 7-iki 79. számában) 6. paragrafus 3. bekezdése értelmében nem szűnik meg (u. n. kivetelezett zsidók).

A rendelkezés be nem tartása hat hónapig terjedő elzárással büntethető kitévés.

A Debrecen 2. sz. postahivatal.

— A Szent István Ferenc plébánia hírei: Ma délután fél 3 órakor kezdődik a játék gyermekeink részére. Májusi ájtatosságnak keretében végzett lelkizárándoklásunk második hetében is mindennap reggel 7 órakor van az engesztelő és környörgő szentmise. Etéknént fél 7 órakor tartjuk esti ájtatosságunkat. Ma este kedden és szombaton este szentbeszédet is monduk a fati-mal jelenéssel kapcsolatban. Ma este félhat órakor a Szent Ferenc világi rendjének gyűlése a plébánián. — Tanyáinkon: délelőtt 9 órakor Halápon, 11 órakor a Nagycserén lesz szentmise és szentbeszéd.

— A görög katolikus templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diakonise szentbeszéd. 9 órakor katonamise szentbeszéd. 10 órakor nagy szentmise, mise után ha alkalmas lesz az idő, búzaszentelési körmenet. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután félgy órakor rózsafüzér ájtatosság. 4 órakor vespernye és utána májusi ájtatosság, szentbeszéd. Hétköznapokon a májusi ájtatosság délután 7 órakor kezdődik. Csütörtökön szentbeszéd.

— Dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel az élen Debrecen város vezetői tisztviselői két napig Budapestben tartózkodtak és tárgyalásokat folytattak a belügyminisztériumban. A polgármesteren kívül Zsid József h. polgármester, dr. Balogh Sándor polgármester-helyettes, Ary Lajos főszámtanácsos vettek részt a minisztériumi tárgyalásokon, melyen a bejelentett szervezési ügyeket jóváhagyták.

— Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter Borbás József debreceni lakos számvevőségi díjokot május hó 1-ével számvevőségi gyakoronkka nevezte ki.

— Felhívás. A Vöröskereszt házibetegápolási tanfolyam bizonyítványai átvehetők a Vöröskereszt iroda, Széchenyi-u. 1. szám alatti helyiségében, szombat kivételével naponta 10—11-ig. Átvétel személyesen.

* Szülők figyelmébe! Simai gyorsíró és gépiró iskolába állandó beiratkozás. Piac utca 73. szám debreceni tank. kir. főig. eng. sz. 5548—1943—44.

* Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában májusi tanfolyamkezdés, Batthyány-utca 1. Debreceni tank, kir. főig. eng. szám: 64757 1942.

— Turista séta ma, vasárnap a Nagyerdőn. Indulás délelőtt 12 órakor a Központi Egyetem elől, visszaérkezés délután 5 óra tájban.

— Az epertára akasztotta fel magát szülei házában udvarán Szántó Tibor 17 éves fiatalember. Szülei később találták meg holttestét. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

* Eljegyzés. Vezendi Piroka és Szatmári J. Gábor m. kir. rendőr jegyesek.

* Eljegyzés. Bereczky Eta úrleány és Tisza Kálmán máv tisztviselő eljegyzést kötöttek. (Mindkét külön értesítő nélkül)

— Főelőtte feleségét, majd felakasztotta magát dr. Illés Imre 76 éves budapesti állami főosztályos. Búcsúlevelet nem hagyta hátra, így öngyilkosságukat homály fedi.

— A pécsi zsidók csak nyílt piacokon vásárolhatnak. A pécsi polgármester idevonatkozó rendelete azt is kimondja, hogy zsidó csak délelőtt 11 órától 1 óráig mehet a piacra.

— Az állami gépgyárak új igazgatója. A minisztertanács az iparügyi miniszter előterjesztésére dr. Vietorisz József igazgatóhelyettes, a vitéz Horghy István m. kir. állami vas-, acél- és gépgyárak vezérigazgatójává kinevezte.

— Szombathelyen este hét órán túl nem mehetnek ki zsidók az utcára. A megkülönböztető jelvény viselésére kötelezett zsidókkal szemben újabb rendelkezést hozott Szombathely polgármestere. Zsidók a város területét sem gyalog, sem kerékpáron nem hagyhatják el, zsidók nem látogathatják a labdarúgómezőket és szórakozóhelyeket, s az utcán este hét órától reggel hét óráig nem tartózkodhatnak.

— A mezőgazdasági levétek vasárnap kötelesek istentiszteleten és nemzevidelmi előadásban megjelenni. A földművelésügyi minisztérium felkérésére a honvédelmi minisztérium úgy rendelkezett, hogy a mezőgazdasági foglalkozású levétek ifjúságának a levételek körében való foglalkoztatása sürgős mezőgazdasági munkák igénybevétele szünetel. Ismételt felhívják a gazdák figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági foglalkozási levételek ifjúság vasárnap istentiszteleten tartozik megjelenni. Istentisztelet előtt, vagy után a levételek ifjúság vezetőinek parancsa szerint honvédelmi nemzetnevelési előadást kötelesek hallgatni. A szünetelő levételek foglalkozás pótlása július 15-é és augusztus 15-é között történik.

— Oroszlán Dezső szobafestőmester Veress-utca 4. szám alatti lakos a bombakárosultak javára a szobafestőszakosztály újján 10 pengő adományozott.

— A Közhasznú Munkáskertek Egyesületének ma, vasárnap déli 11 órára hirdetett évi rendes közgyűlése elmarad.

— A kerítésből lopott tüzeléshez deszkát Kóti Elemér hajdudorogi cigány, akit a debreceni törvényszék lopás miatt három hónapi fogságra ítélte el.

Egyetemi magántanári habilitáció. Az elmúlt héten a szegedi tudományegyetem magántanárává habilitálta a geológiai tudományok tárgyköréből dr. Kovács Lajos debrecen Dóczy-intézeti rendes tanárt, a pällagi mezőgazdasági főiskola szakelőadóját, aki szaktudománya területén már eddig is jelentős eredményeket ért el és igen szép irodalmi munkásságot fejtett ki. Magántanári próbaelőadását is teljes elismerés mellett tartotta meg. A jurakor élő világa címen.

— Felakasztotta magát Hajdú-böszörményben a szobája mestergerendájára Lada Imre 57 éves gazdálkodó és mire rátaláltak, meghalt. A gazdálkodó gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos.

Tanfolyamhirdetés. A m. kir. áll. felsőipariskolában megkezdődik. 1. Május 9-én esőpő- és vetőmagtisztító gépkezelői tanfolyam. Tartama: 8 nap. Tandíj: 45.— P. 2. Május 15-én gépjárművezetési tanfolyam. Tartama 5 hét. Tandíj: sorozás előtt álló levételeknek ingyen, másoknak 165 P és a vizsgadíj. Igazgató.

— Meghalt anyja karjaiban a klinikán Szűcs Andor (tízhetes kabbai gyermek. A boncolás megállapította, hogy a csecsemő halálát tüdőgyulladás okozta.

— Elgázolta az autót a Csapó-utca Fischer Menyhért 48 éves asszonyt, akit életveszélyes állapotban szállítottak a kórházba. — Az asszonynak eltört a lába és karja. Zúzódosokaj is szenvedett. A gázolás ügyében megindult a vizsgálat.

— Elsikkasztott nadrág. Balogh Sándor gazdálkodó, Görbe-utca 1. szám alatti lakos fellejtést tett a rendőrségen ismeretlen, magát szabónak kiadó egyén ellen, akitnek átadott 360 pengő értékű lovalónadrágot, amin szabómunkát kellett volna végezni. A szabó nyomtalanul eltűnt a nadrággal. A rendőrség elikkasztásá miatt megindította a nyomozást kézzelkerítésre.

— Besurranó tolvaj ellopott 120 pengőt Pál Jánosné Kossuth-utca 28 szám alatti lakos lakásáról. — A rendőrség károsult feljelentésére megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— Hat hónapi börtönrre ítélték a sikasztó debreceni kocsi. Hirt adunk arról, hogy a rendőrség elfogta Kiss István 21 éves kocsi, akit feljelentettek, hogy Kiss István körözlutcai lakostól 210 pengőt, Kálmánchelyi József nyulasi lakostól, akinél alkalmazásban volt, 250 pengőt és egy bőrkabátot sikasztott el. Gyorsított eljárás aljja most került a törvényszék elé Kiss István, aki beismerő vallomása után a bíróság hatónapi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— A károsult lakásán rejtette el a lopott holmit. A debreceni bíróság elő került lopás miatt Toronyai Imréné hajdúböszörményi es-léd, aki dr. Fekete Gábornál volt alkalmazásban és ruhaiműveket és élelmiszert lopott. — A lopott élelmiszert és ruhát a háznlá rejtette el, de rájöttek a lopásra és előkerült a rejtékhelyről a zsákmány. A tolvaj eselédet hét hónapi börtönrre ítélték jogerősen.

— Tanítóképzősök figyelmébe. A levételek foglalkozás minden héten hétfőn 9-től 13 óráig a Barom-vásártéren van. Megjelenés kötelező, az esetleges munkaadó a honvédelmi törvény értelmében a levételek foglalkozásra elbocsátani tartozik. A próbázások megkezdődtek, az V. évesek a H próba letételére pénteken 12-én a Barom-vásártéren 9 órakor jelenjenek meg.

— Léván a nyilvános helyekről a polgármester kitiltotta a zsidókat. A lévai zsidók ezután nem mehetnek vendéglőbe, kávéháza, moziba, nem látogathatják a parkokat és nyilvános fürdőket.

Az 1944. május havi petróleum-utalványok beváltása

Értesíti a Közlekedési igazóság, hogy a város érdekelte lakosságát, hogy a petróleum utalvány 29 és 30. számú szelvényeire az 1944. évi május hónapban összesen 0.5 liter (öt deciliter) petróleum vásárolható a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknél a napi fogyasztói áron. A petróleum utalvány 29. számú szelvényére 3 deciliter (három deciliter), a 30. számú szelvényére 2 deciliter (kettő deciliter) petróleum szolgáltatható ki, a szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleum utalványok 29 és 30. számú szelvényei csak a folyó évi május hó 31-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleum kiskereskedőnél lehet vásárolni.

Polgármester.

Pályázati hirdetés

A m. kir. honvéd Ludovika, és a m. kir. Bolyai János honvéd műszaki akadémián az 1944—45. tanévben megüresedő és recen sz. kir. város közönsége által fenntartott 3 alapítványi helyre pályázatot hirdetek. Az alapítványi helyre elsősorban debreceni illetőségű, szegény anyagi helyzetben lévő, megfelelő előképzettségű és jó előmenetelű, szerény anyagi helyzetben lévő, megfelelő előképzettségű és jó előmenetelű ifjak pályázhatnak.

A szabályszerűen felszerelt és a m. kir. Honvédelmi Miniszter Ur által kiadott pályázati hirdetésben közölt minták megfelelő pályázati kérvényeket a m. kir. Honvédelmi Miniszter urhoz címezve folyó év június hó 4-ig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatójában (Városháza, földszint 5 ajtó szám alatt) kell benyújtani.

A közölt határidőn túl bearrt pályázati kérelmek figyelembe nem vehetők.

A pályázatra a m. kir. Honvédelmi Miniszter ur által kiadott részletes pályázati hirdetésben felsorolt okmányokon felül meg a debreceni illetőséget igazoló bizonyítványt is csatolni kell.

Polgármester

— Megmérgezte magát Debrecenben a Tegez-utca 27. számú házában Szentmiklósi Erzsébet és a méreg annyira felszívódott szervezetében, hogy megmenteni nem tudták az életnek. Tettének oka valószínűleg szerelmi bánat. Temetésére az ügyészség engedélyt adott.

— Sopronban zár alá vettek 150 zsidó üzletet. A zsidók üzleteire ezideig 3000-en adták be igényüket. Az üzleteket csak szakembereknek adják át, nyugdíjasok figyelmbe nem vehetők. Kassán is sok a jelentkező a zsidó üzleteire. A városháza 600 jelentkezőt vettek jegyzékbe.

Megnyílt!

Szíves tudomására hozom a kiránduló közönségnek, hogy a

Gúti menedékház

ma, vasárnap megnyílt, ahol hideg és meleg étel, tisztánkezelt, jégbe hűtött italok kaphatók.

Kiránduló társaságok, családok, ebédet, vacsorát telefon útján a városi faraktári állomásról rendelhetnek.

Indulás Debrecenből reggel 8 óra 30 perckor, vissza este 7 órakor.

Heti, vagy havi panzió mérsékelt áron!

Szíves pártfogást kér

TÓTH ISTVANNÉ

vendéglős.

MAGANOS nő élmene... BEJÁRÓK napi 4 óra...

MEGHÍZHATÓ jobb nő... JÓL főző bejárót keresek...

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

HAROMHONAPOSI kisfiam... HUSZONNYOLCÉVES 83...

KOMOLY leány gyermek... FIALAT magános nő ház...

SZEPEN foltosok, stopp... BEJÁRÓ 10 órától 3-4...

HÁZVEZETŐNEK elmenne... HAJDUSZOBOSZLÓN del...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

HAJDUSZOBOSZLÓN del... BEJÁRÓ 10 órától 3-4...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

FIALAT magános nő ház... SZEPEN foltosok, stopp...

BEJÁRÓ 10 órától 3-4... HÁZVEZETŐNEK elmenne...

VILLANYERŐRE berende... VEYEGES (68)

EGY kirakat kiadó Piac... GRAFOLOGUSNO minden...

SZILÁGYI JANOS jószág... AKACVIRÁGZÁSRA méhek...

ANGORAT fonásra elváll... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ 1 darab 8 ramos... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

DRÓTSZÖVEP 80 m drót... ELADÓ róllel üzletajto...

ELADÓ róllel üzletajto... ELADÓ ablakcsárnyák és...

ELADÓ ablakcsárnyák és... OCSKA ajtó, ablakok el...

OCSKA ajtó, ablakok el... EGY 75/180-as ajtó tokkal...

EGY 75/180-as ajtó tokkal... EGY dupla konyhaalkat...

EGY dupla konyhaalkat... ELADÓ új ablak, kétszár...

ELADÓ új ablak, kétszár... ELADÓ bontások, legia...

ELADÓ bontások, legia... ELADÓ 1 darab 8 ramos...

ELADÓ 1 darab 8 ramos... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

ELADÓ deszkakerítés Sám... EGY telegajtó eladó Vig...

EGY telegajtó eladó Vig... ELADÓ deszkakerítés Sám...

JÓKARBAN levő magán... TANGOHARMONIKA eladó...

TANGOHARMONIKA eladó... ZONGORA rövid, olcsón el...

ZONGORA rövid, olcsón el... JÓKARBAN levő pedális...

JÓKARBAN levő pedális... EGY 4 váltós harmonika el...

EGY 4 váltós harmonika el... ZONGORASZALITÁST váll...

ZONGORASZALITÁST váll... WIRTH, Schuler vagy Bo...

WIRTH, Schuler vagy Bo... MELYHEGEDUC eladó, Szent...

MELYHEGEDUC eladó, Szent... FEKETE, keresztúros, pri...

FEKETE, keresztúros, pri... JÓKARBAN levő, most ge...

JÓKARBAN levő, most ge... FERFI kerékpár és egy új...

FERFI kerékpár és egy új... OLAJ, gépezet való csapok...

OLAJ, gépezet való csapok... VARRÓGÉP teljesen jókar...

VARRÓGÉP teljesen jókar... N. S. U. segédmotor-keré...

N. S. U. segédmotor-keré... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... TABERNAKUMOS komot...

TABERNAKUMOS komot... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

JÓKARBAN levő magán... TANGOHARMONIKA eladó...

TANGOHARMONIKA eladó... ZONGORA rövid, olcsón el...

ZONGORA rövid, olcsón el... JÓKARBAN levő pedális...

JÓKARBAN levő pedális... EGY 4 váltós harmonika el...

EGY 4 váltós harmonika el... ZONGORASZALITÁST váll...

ZONGORASZALITÁST váll... WIRTH, Schuler vagy Bo...

WIRTH, Schuler vagy Bo... MELYHEGEDUC eladó, Szent...

MELYHEGEDUC eladó, Szent... FEKETE, keresztúros, pri...

FEKETE, keresztúros, pri... JÓKARBAN levő, most ge...

JÓKARBAN levő, most ge... FERFI kerékpár és egy új...

FERFI kerékpár és egy új... OLAJ, gépezet való csapok...

OLAJ, gépezet való csapok... VARRÓGÉP teljesen jókar...

VARRÓGÉP teljesen jókar... N. S. U. segédmotor-keré...

N. S. U. segédmotor-keré... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... TABERNAKUMOS komot...

TABERNAKUMOS komot... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

KIADÓ ÜZLEI, MUHELY RAKTAR 41

KIS raktár kiadó, Ugyanott... PINCETT nagyobb mennyi...

EGY 4 váltós harmonika el... ZONGORASZALITÁST váll...

ZONGORASZALITÁST váll... WIRTH, Schuler vagy Bo...

WIRTH, Schuler vagy Bo... MELYHEGEDUC eladó, Szent...

MELYHEGEDUC eladó, Szent... FEKETE, keresztúros, pri...

FEKETE, keresztúros, pri... JÓKARBAN levő, most ge...

JÓKARBAN levő, most ge... FERFI kerékpár és egy új...

FERFI kerékpár és egy új... OLAJ, gépezet való csapok...

OLAJ, gépezet való csapok... VARRÓGÉP teljesen jókar...

VARRÓGÉP teljesen jókar... N. S. U. segédmotor-keré...

N. S. U. segédmotor-keré... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... TABERNAKUMOS komot...

TABERNAKUMOS komot... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

ELADÓ egy ágy, asztal, két... ELADÓ egy ágy, asztal, két...

BTOROZOTT szoba azonn... PARADIFURDON Maria-vil...

PARADIFURDON Maria-vil... KULONBEJARATU udvari...

KULONBEJARATU udvari... NAGYERDONEL butorozott...

NAGYERDONEL butorozott... KULONBEJARATU szep bu...

KULONBEJARATU szep bu... BUTOROZOTT szoba kiado...

BUTOROZOTT szoba kiado... CSINOSAN butorozott nap...

CSINOSAN butorozott nap... KULONBEJARATU butoro...

KULONBEJARATU butoro... KULONBEJARATU butoro...

KULONBEJARATU butoro... UTAI butorozott szoba...

UTAI butorozott szoba... SZEP butorozott szoba 1 v...

SZEP butorozott szoba 1 v... HARM szoba, konyha, sp...

HARM szoba, konyha, sp... ENTELEGENS férfi kony...

ENTELEGENS férfi kony... VIDEKEN nyugodt otthon...

VIDEKEN nyugodt otthon... ELEGANSAN butorozott...

ELEGANSAN butorozott... KULONBEJARATU utcai...

KULONBEJARATU utcai... SZAZOTVEN pengot adok...

SZAZOTVEN pengot adok... EGY szoba, konyha, sp...

EGY szoba, konyha, sp... KERUI villában olcsó bért...

KERUI villában olcsó bért... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

ELCSERELNEM szoba kony... ELCSERELNEM szoba kony...

12 OLDAL

ELVESZETT kedden egy szürke, lomposfarkú, nemes kis pulikája. Megtalálójára vagy nyomra vezetője jutalmában részesül. Cím: Kincseshegy-utca 12. 13-856

CSEREÜZLET (11)

KORPAT adok cukorért vagy eladom. Kassa-út 29. Házmester. 11-668
ENNIVALÓ burgonyát cserélek cukorért. Bözörményi út 4. 11-795
TISZTA új szőlőpermetező (voroscepe) borít, terményre elcsereendő. Kereszt-nyer utca 47. 11-779
ELADÓ egy kis kassza éretl sertés, marha trágya, kukorica takarmányért. Cserélem. Nemes-u. 5. Töcsökert. 11-727

FEGYVER (21)

ELADÓ 1 db 16 kasusos vadász fegyver. Es egy pries nyeljen kantar izasztó, teljesen jó. Szilágyi Mihály. Horthy Miklós-út 27. Hajdu szobozó. 21-228
VADÁSZFEGYVER 16-os kasusos kitudokarban engedélyvel eladó tengeriért. Ajtó utca 10. jobbra 1. ajtó. 21-1789
FENYKÉPEZŐGÉP 22 ZEISS Ikonta 3.5 Novár, kompuzarás, eladó. Faragó Cserepes 5. 22-881
5.5 LENCSÉJ 6x9 orosz gép filmre. lemezre használható. eladó. Ovoda 10. 22-88

HASZNÁLT RUHA, CIPO (69)

ALIGHASZNALT világosszürke férfi tavaszi kabát eladó. Cegléd-utca 10. 69-477
ELADÓ egy békebeli új fekete diltony közeptermetű bevonulási miatt. Megtekinthető vasárnap. Szobozó-út 21/b. 69-895
BEKEBELI alig használt 42-es férfi cipő. Dóczy József-u. 1. Egyetem mellett. 69-800
KÉT leánykabát 6-8 éveseknek kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődés hirtétől kizárólag a déli orákig. Vesztek 69-795
ELADÓ meleg kosztüm, fekete selyem ruha, két fotel, függönytartó, fal talak, arócsok. Vesztek kisebb cizeteket privátotl. Cím a kiadóban. 69-756
EXTRA fekete nadrággal magasra, imonq alig használt fehér antilop 38-40-as legfinomabb új bőrtáppal, brokát nagykendő, pipa eladók. U. o. Vesztek 59-es fekete antilop alkalmi női cipőt Nyil-u. 105. szám. 69-815
JÓMINŐSÉGű gyapjúszövetből készült majdnem új tavaszi női kosztüm eladó. Megtekinthető 10-3-ig Pan nonia-szállóba 8. szoba. 69-676
ALIGHASZNALT szürke róka boa eladó Szabóné Szent Anna-u. 64. 69-697
VADNATUJ frakk, fekete tropikal férfi ruhák, fekete női bársonyruha, hatéves gyermekruha eladó. Maróthy György-u. 12. szám. 69-707
ELADÓ közép termetű női drap tavaszi kalát, nyári ruhák, gyöngy heseótó, szürke és mellény használt. József kir. h.u. 46. kassza-utca. 69-721
ELADÓ férfi tavaszi kabát, sötétvörös vasúgy és három szatrac. Kizyó 31. 69-820

ELADÓ jó állapotban lévő férfiföltőt és nagy fall ingaóra. Nyomtató 8. 69-817
BIRGERLIT, 44-es, vastag talpú, vészek, vagy kintno férfiföltőt adok érte. Nemzetor-u. 4. I. em. 69-877
DOCZI-intézeti szür, jókarban lévő, olcsón eladó. Jerikó-u. 25. 69-870
SÖTÉTKÉK női tavaszi kabát eladó. Dozsa-u. 14. 69-1815
ALIGHASZNALT 45-as tiszti csizma jutányosan eladó. Honvéd-u. 8. 3. ajtó. 69-1802
EGY teljesen új, bőrtáppú fehér sevró felcipő, 39-es. eladó. István-út 18. sz. 69-1809
ALIGHASZNALT szürke férfi átmeneti és egy szürke tavaszi kabát eladó. Megtekinthető hétfőn 8-12-ig Bercsényi-u. 24. 2. ajtó. 69-1805
VESZTEK vagy cserélek cipővel 44-es bakancsot. Werhocz-y-u. I. o. II. kapu. 69-1840

TÜZHELY KALYHA (46)

ELADÓ alighasznált fehér zománé, egykúku gázfűző Miklós-u. 21. Középső udvari lakás. 46-1759
ELADÓ egy asztali sparthelt, gerendák és deszkák. MÁV kolónia VI. 5. 46-775
KÉT langú gázrezo eladó. Bercsényi 101. trafik. 46-762
EGY asztalspór 1 két ágú létra és 1 szellő fűző eladó. Dévai-u 15. 46-609
EGY asztalspárnelt eladó. Simonffy-utca 53. 46-861
ASZTALI-TÜZHELY eladó. Szerelő műhely, Bathányi-utca 15. 46-1843
GAZVALÓMELEGÍTŐ szobák részére eladó. Bathányi-u. 15. sz. Szerelőműhely. 46-1847

INGOSÁG ELADÁS VEGYES (36)

TÁSKA, vasutasoknak való, még békebeli borból, alighasznált, eladó. Hatvan-utca 24. Elő lakás. 36-58
KÉTFÉLTŐT felvessék. Sütőde, Csapó-u 75. 49-621
ELADÓ négykerékű, kékvasas, hányarörök, ablakvasasok Fekete Lajos, Bözörményi-út 52. 36-705
FEHÉR szekrény, ág. éjjeli szekrény, 38-as bőrtáppú, fekete, teljesen új női cipő, pulóver eladó. Arany János 2. alati. Érdeklődni a ház felügyelőnél 36-536
FÜSZERÜZLET berendezés, kisebb méretű, eladó. Turi András-u. 17. 36-859
GYALUPAD, szőlőpermetező, 3 meter zóvó eladó Domokos Lajos-u. 12. Vénkert. 36-709
BÉLYEGGYŰJTEMÉNY, komoly, eladó. Leiningen-utca 11. Kerekestelep. 36-866
LÁDÁK 25 kg-os szalitekek, szőre eladók. Vargakert. Dési sor 15. 36-1786
SIRKERITES kovacsolt vasból eladó (20 meter) Hatvan-utca 60. szám. 36-1794
GYALUPAD, kiemértű, 1.50-es, eladó. Nyiregyházi-utca 5. Kassa-utnául. 36-878
KINAEZUST komplett, hat-személyes étkezőset eladó. Veres-u. 19. 4. ajtó 36-951
ELADÓ egy össezuukhatós vasúgy, aranygyűrű nagy ábrak, két aranygyűrű, éru letgerendák. Kemény Zsigmond 14. 36-1815
KELENGY selyem paplan 2 darab eladó Bathányi-utca 15. szám. II. em. 36-917
FODRASZNAK eladó modern berendezés Varga utca 36-1893
KONFIRMALASHOZ himzett pruzsik, 90-es esipő-azoritó, cseresep kukorica-göré Nyil 133. 36-909
ELADÓ egy vasúgy, két drb 200x120-es műnely- vagy verandaablak és egy drb négyzetes létra. Kurucz-utca 18. sz. 36-1915
GYERMEKMERLEG prima, pontos, kölcsönös tiszta. Kizyó-utca 57. 36-1923
HORGANY fűrdőad, női szándál eladó. Dobozó bérház A) lépcső III. 15. szám. 36-375
FOKRÓC, gyapjú, bevonuló, nek igen alkalmas, eladó. Piac 46. Sövári. 36-834

INGOSÁG VELEL VEGYES (3)

AKTATÁSKÁT jókarban le- vőt, jó békebeli minőségben vészek. Cím a kiadóhivat- ban. 37-58
BORSZIVÓ gumótömöl, 5 m kerékek piros színben. Címe- ket a penztárnál kérem le- adni. 37-618 vv.

SPORT gyermekcsoki eladó.

Mánrot-u. 12. (Zsidó temető- nél.) 27-1903
ELCSERELNEM új állapot- ban lévő sportkosztum ki- fogástalan, mely koccéirt, Dobozó 7. sz. 1. ajtó. 27-1928
MODERN sportkosci eladó. Degenfeld-ter 3. 27-400
MODERN, mely drapp gyermekcsoki eladó. Piac-u. 49. Kapu alatt jobbra. 27-1835
GYERMEK sportkosci el- adó. Pozsonyi-út 15. szám. 27-1868
EGY mély fehér gyermek csoki eladó. Boszörményi-út 85. Herczeg. 27-787
MODERN fehér sportkosci kocsipaplan, bébi kezec- lábas, fehér ágú eladók. Bethlen 42. 27-1920
EGY modern sportkosci és egy moszó átlvány eladó József kir. h. utca 70. ven- dőgélő. 27-389

GAZDASÁGI FERMÉNY (25)

EGYEFAT vegyes udvarába kertjébe, szép díszlá és érte- kes gyümölcsöt is terem. Hatvan-u. 24. 25-767 vv.
BURGONYA, vetnivaló és sertések való kapható. Rak- közi-u. 3. 25-251
BURGONYA, vetnivaló és sertések való, eladó. Mik- lós-u. 36. 25-261
EGY díofa eladó 35 cm át- mérettel Letai-út 20. szám. 25-763
SERTÉSTRAGYA nagyobb mennyiségben kapható. Ke- resniük licenstást nyári használatra. Sertészialó. Rettevzer-u. 21. 25-806
EZERJÓ 350 darab három- éves porhajas díszlához elő készítve eladó. Szőlőszőlő ve- zék. Hajdúhadház. Bethlen utca 6. szám. 25-673
TRAGYAT ingyen adok. Gé- tekézi Piac 59. II. lépcső I. emeleten. 25-1818
BURGONYA, ennivaló és sertésnek való, eladó. Érte- kézni Torók Balint 21. 25-1806
REPA, teljesen felszerelt priescegyer és egy egyéves kecske (bak) van eladó. Ér- deklődni Bözörményi-út 71. Egész nap. 25-756

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felsze lési gé- pek, eszközök kocsák, sze- kerék, alkotrészek allan- don raktáron Árúst, be- cezél, vásárol vi Nagy János. Hatvan-utca 41. sz. Telefon: 26-19, 14-27. 6-8
VESZTEK szőlőprést, darál- tót, taposókat, kisebb bo- roshordókát Nap-utca 4. Telefon: 32-83. 24-695
KÜLCOSOS kőszénmot. fe- detlen hirtét és mch kap- tart venni. Korda, Erva- sad, Bihar m. 24-1445
SZŐLÓKARO hasított akác eladó. Kossuth-ter. Értekez- ni kedden délután. 24-895
KÖTSZIVATTYUK, használt, kézi és motorhajtásúak eladók. Kútfürés, kútszi- vattyú és vízvezetékjavítást vállal Kise kútfúró és sze- relő, Nyil 117. 24-1758
KÉTFÉLTŐT, javított fele- lősséggel vállal Seitzler kul- fűrdőmester, Csemete 20. 24-1755
STRÁFKOSCI új, féderes, golyóscsapágyas, egy vagy két ló után eladó hétfőtől Riesz kocsigyár. 24-729
LEGOLTALMI vistaraly- nak vagy moslósok hordó- nak 400 literes prima — tölglyahordó eladó. Varga- kert Déli sor 15. szám. 24-1787
JÓKARBAN lev. ánnüködő kaparogép eladó. Veréb-duló 30 Tar Jánosné. 24-886
ELADÓ nyúltekercsek, Buda- utca 2. sz. 24-879
EGY jó fuvaroszekér el- adó. Tanító-utca 11. 24-1807
GJ szekerek és egy tejes talyca eladó. Vargaeszy. Eötvös 18. 24-1845
ELADÓ egy lóra való szer- zásban kifogástalan állapot- ban és egy sárga bőr ponni- nyerges hozzájáró kantar. Fel- kengyel. Cím: Mester 28. 24-1779
TIMAROK, bőrgyarak ré- szére cserelhető, forgó- hordó, faveder készítését vállalja Varga, Hatvan-utca 68. 24-1924
EGYLOVAS stráfkosci és egy vízmentes ponyva el- adó. Kút. u. 20. 24-1858
HOMOKFUTÓ kocsik és ta- lyca eladók kintno állap- otban. Hatvan-u 34. 24-346
VIZESLAPTÁK alkalmas használt hordót kerék gy- Semszy uradalom Mester- gazdasága. Telefon: 29-92. 24-533
FÜSZERBERENDEZÉS, új anyagból készült, sürgösen eladó. Ugyanott kifutóírt felvevők. Érdeklődni Kar- u. 22. vagy Kassa-út 24. Fű- 39-751

INGATLANCSERE 39

UJKERTBEN két szobas ház 700 óles gyümölcsesél Boeskaikerti nyaralóért. El- gyévi előre fizetek. Fejes Péter örökösei, Kelti-sor 15. Debrecen. 23-650

HÁZTARTÁSI Jégszekrényt

jókarban levőt — keresek megvételre. Cím kiadóban. 37-827
FÉRFISZOBAT megvételre keresek. Cím a kiadóban. 37-875
BENDORFI 6 személyes évő. kszletet keresek megvételre. „Alpacca” jellegre 37-346
KERÉSEK megvételre egy úriszobabútor, egy kombinált szobabútor és egy ki- jégszekrényt. Hungária mozi pénztár. 37-401

GAZDASÁGI FERMÉNY (25)

EGYEFAT vegyes udvarába kertjébe, szép díszlá és érte- kes gyümölcsöt is terem. Hatvan-u. 24. 25-767 vv.
BURGONYA, vetnivaló és sertések való kapható. Rak- közi-u. 3. 25-251
BURGONYA, vetnivaló és sertések való, eladó. Mik- lós-u. 36. 25-261
EGY díofa eladó 35 cm át- mérettel Letai-út 20. szám. 25-763
SERTÉSTRAGYA nagyobb mennyiségben kapható. Ke- resniük licenstást nyári használatra. Sertészialó. Rettevzer-u. 21. 25-806
EZERJÓ 350 darab három- éves porhajas díszlához elő készítve eladó. Szőlőszőlő ve- zék. Hajdúhadház. Bethlen utca 6. szám. 25-673
TRAGYAT ingyen adok. Gé- tekézi Piac 59. II. lépcső I. emeleten. 25-1818
BURGONYA, ennivaló és sertésnek való, eladó. Érte- kézni Torók Balint 21. 25-1806
REPA, teljesen felszerelt priescegyer és egy egyéves kecske (bak) van eladó. Ér- deklődni Bözörményi-út 71. Egész nap. 25-756

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felsze lési gé- pek, eszközök kocsák, sze- kerék, alkotrészek allan- don raktáron Árúst, be- cezél, vásárol vi Nagy János. Hatvan-utca 41. sz. Telefon: 26-19, 14-27. 6-8
VESZTEK szőlőprést, darál- tót, taposókat, kisebb bo- roshordókát Nap-utca 4. Telefon: 32-83. 24-695
KÜLCOSOS kőszénmot. fe- detlen hirtét és mch kap- tart venni. Korda, Erva- sad, Bihar m. 24-1445
SZŐLÓKARO hasított akác eladó. Kossuth-ter. Értekez- ni kedden délután. 24-895
KÖTSZIVATTYUK, használt, kézi és motorhajtásúak eladók. Kútfürés, kútszi- vattyú és vízvezetékjavítást vállal Kise kútfúró és sze- relő, Nyil 117. 24-1758
KÉTFÉLTŐT, javított fele- lősséggel vállal Seitzler kul- fűrdőmester, Csemete 20. 24-1755
STRÁFKOSCI új, féderes, golyóscsapágyas, egy vagy két ló után eladó hétfőtől Riesz kocsigyár. 24-729
LEGOLTALMI vistaraly- nak vagy moslósok hordó- nak 400 literes prima — tölglyahordó eladó. Varga- kert Déli sor 15. szám. 24-1787
JÓKARBAN lev. ánnüködő kaparogép eladó. Veréb-duló 30 Tar Jánosné. 24-886
ELADÓ nyúltekercsek, Buda- utca 2. sz. 24-879
EGY jó fuvaroszekér el- adó. Tanító-utca 11. 24-1807
GJ szekerek és egy tejes talyca eladó. Vargaeszy. Eötvös 18. 24-1845
ELADÓ egy lóra való szer- zásban kifogástalan állapot- ban és egy sárga bőr ponni- nyerges hozzájáró kantar. Fel- kengyel. Cím: Mester 28. 24-1779
TIMAROK, bőrgyarak ré- szére cserelhető, forgó- hordó, faveder készítését vállalja Varga, Hatvan-utca 68. 24-1924
EGYLOVAS stráfkosci és egy vízmentes ponyva el- adó. Kút. u. 20. 24-1858
HOMOKFUTÓ kocsik és ta- lyca eladók kintno állap- otban. Hatvan-u 34. 24-346
VIZESLAPTÁK alkalmas használt hordót kerék gy- Semszy uradalom Mester- gazdasága. Telefon: 29-92. 24-533
FÜSZERBERENDEZÉS, új anyagból készült, sürgösen eladó. Ugyanott kifutóírt felvevők. Érdeklődni Kar- u. 22. vagy Kassa-út 24. Fű- 39-751

INGATLANCSERE 39

UJKERTBEN két szobas ház 700 óles gyümölcsesél Boeskaikerti nyaralóért. El- gyévi előre fizetek. Fejes Péter örökösei, Kelti-sor 15. Debrecen. 23-650

BIRTOK cseré Zilahi Kútté

lek utca 4. szám varos alatt u 10 kat. hold vasbeton oszlopokkal körükerítve al kalmas birtokomat 2 külön álló lakóházzal elcserelem megfelelő Debreceni birtok- kal. Érdeklődni Pesti utca 14. Sestakert, déli orákban. 39-1796

INGATLANFOR- GALMI IRODA (40)

Samu János ingatlanforgalmi iradájanak hirdetesei. — Iroda: Deak Ferenc-utca —
Eladó ingatlan. Lázárk: Tégl- lákerben beköltő hető ház. Rakoczi-utca-n eladó ház. Homok-utca-n Egyetemme- szemben szép villatelek. To- cskertben szép házlyek. To- cskert-utca mellett villa- telek. 40-770

Czeplédy

ingatlanforgalmi irodája Kálvin-ter 9 szám, telefon: 23-55.
Eladó házak a város minden részében a gyümölcsös, tanács föld, házlyek, tanács föld és Lahner-utca- na 80 házlyet, ipartelep- nek engedélyezve, kedvező fizetési feltételek mellett eladók. 40-1864

Patay Ferenc

OFB engedélyes hirdeté sé. József kir. herceg u. 8 sz. Telefon: 30-99.
ELADÓ INGATLANOK város jobb részén beköltöz- hető villa sürgösen eladó. Virág-utca-n 3 szobas ház. Kuruc-utca-n adómentes ház. Szervati mű-út mellett 7 hold föld. Kabán 20 holdas. 10 holdas. 4 holdis. Mar- tinján 800 óles gyümöl- csesek való 1 szoba kony- hással lakással oleón megve- hető. 40-671

Bulyovszky Borbála

F. M. engedélyes. Kossuth-utca 13. szám.
Rothermer-utca-n többrend- beli lakásokkal 120.000 Ft. 170.000.
Árpad-térnel adómentes be- költözhető 50.000, 100.000, 170.000.
Péterfia-utcai lakotanyánál beköltözhető 2 szobas családi ház. Vágóhidnál családi ház be- költözhető 24.000 Ft. Ágyvalójában kis család- lak 5000.
Csapókertben 1 hold 2000 beköltözhető 1 szoba, kony- hással lakással 25.000.
Eladó földök: 5, 2, 3, 6, 12, 55, 65, 100, 200 és 500 kat. hold. 40-808

ELADÓ HAZ (17)

ELADÓ Hajdúboszörmény- eladó Fáter 7. sz. nagy sarok ház. Érdeklődni Rózsaszé- ingatlan iroda Hajdu- böszörmény. 17-1997
ALÁPINCÉZETT kis családi ház szép kerttel eladó. Hon- véd temető-u. 22. 17-319
SÜRGÖS elköltözés végett eladó egy adómentes ház nagy telekkel, vagy cse- rellhető kisebbért Cegléd- u. 14. 17-656
EGY jóforgalmú üzletes ház eladó. Kassa-út 10. 17-889
ELADÓ egy kis családi ház János-u. 55. Értekezni: János-u. 25. 17-794
ELADÓ Vargakertben kettő- szobas beköltözhető ház. Ára 15.000 pengő. Megszótt Samu János Deak Ferenc-u. 7. szám 17-770
BERCSÉNYI-U. 16. sz. ház eladó. 17-752
ELADÓ adómentes ház Bol- dogkert, Lovász u. 10. sz. 17-801
OLAJFŐTŐ 58. ház eladó ha- vi létszámra is. Razzo Gy. 1. szám. 17-804
ELADÓ szép kis családi ház gyümölcsösél Békésy Bé- a- utca 14. 17-692
ELADÓ Teleki-utca 68. szá- mú ház vagy földért elcse- rellhető. Értekezni Mester 16. 17-1846

ELADÓ HÁZHELY (16)

2 HOLD búzatermő föld sürgösen eladó. Értekezni Mehes utca 3. szám. 16-1768

FOLDBERLET (23)

FOLDBERLETET keresek 6 holdtól 10-12-ig. lehet mostantól is vagy östől. Egyévi előre fizetek. Fejes Péter örökösei, Kelti-sor 15. Debrecen. 23-650

Für Deutsche Dienststelle

3 Dolmetscher (in) 2 Zeichner 2 Putzfrauen für sofort gesucht, Vorstellung am 8.5 zwischen 11 und 13 Uhr in, Eprekert utca 29.

Német szolgálatba felvétetik

3 férfi, vagy női tolmács, 2 rajzoló, 2 takarítónő, azonnali belépésre. Bemutatókés: f. hó 8-án, 11-13 óra között, Debrecen, Eprekert utca 29. szám alatt.

MÉHESETRE alkalmas hely akacendo. viz mellett

Eladó. Érdeklődni: Vojta Elemér Marton Kalman-u. 1. szám. 23-669
BERBEVENNEK 5 holdtól 15-ig most vagy készei, Cím a kiadóban 23-1923

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ 2 kat szántóföld szobozló határban Erdék- ördni nyulak haagyas-utca 23. 15-840
ELADÓ a Bodan egy fél- nyilas szőlőtele, a második dülőben. Értekezni lehet Jolnar József, Bencsek Jó- zsef-utca 20. sz. Hajdúbó- szörmény. 15-296
SZŐLŐ egy nyilas, gyümöl- csesel Bodán oleón eladó. Bővebbet Tóthné Halkó 6. 15-681
ELADÓ 15 hold tanács föld Elepen, Bethlen-u. 55. 15-862
ELADÓ 200 négyszögöl föld Gyöngyösi-u. 8. Érdeklődni: Piac-u. 56. Piaclakás. 15-402

ELADÓ sürgösen két hold föld, vetésel van, Kabán

Értekezni Tóth Árpád-utca 24. 15-1879
ONDODON, Kábar-dülőben 2 kat, hold szántóföld el- adó. Cím kiadóban 15-900
ELADÓ Bezerédi-u. 21. szá- mú 1324 négyszögöl gyü- mölcsös, két részre osztva. 15-847
ELADÓ a Bodán egy fél- nyilas szőlőtele, a második dülőben. Értekezni lehet Jolnar József, Bencsek Jó- zsef-utca 20. sz. Hajdúbó- szörmény. 15-296

ELADÓ ALLATOK 14

SERTÉS, két yorkshirei ha- sas koca és malacok. Hon- védtemető 27. 14-894
FEJOSKEKSE gerle főval eladó. Sina Miklós-utca 46. 14-1757
NEGYHONAPOS süldő ol- csón eladó Nogrady Ma- tyás-u. 18. 14-888
ELADÓ egy hatéves jerke és egy vagnivaló nagy kecs- ke. Bözörményi-út 4. 14-792
KERESZTEZETT szép va- lazótt malacok, 4 darab; eladók, Lorántffy 42. 14-788
ANGORANYULAK eladók. Andaházy-u. 4. 14-789
ÓT darab 16 hónapos törz- sanyagot mangalica kan eladók, Toth maiom, Józsa- utca 18. 14-747
EGY darab két fél fél éves mezőgazdaságban engedé- lyezett tenyészhiba eladó. Nagycsere 150. szám. 14-746

ELADÓ 2 lo fuvaroszekerrel teljes felszereléssel

Erdéi J. Mikepécsi-utí Rok- kant-telep 14-736
FALTSZTA beiga őriányu- lak bakok, anyák és egy modern nyultekerc eladó. Félégyházi Tamás-utca 12. 14-731
LIBAT, kacsa, méhet vál- latok tartására, való virág- cövek kaphatók Dicsöfi-u. 9. 14-758
NYIRAS előtt 80 drb an- gora nyul eladó. Liget-ter 11. Kincses-hegy-utca-ban. 14-755

KÉT darab kereszteszt süldő és egy rádió eladó.

Rá- zso Gyula 1. 14-803
2 DARAB 1 éves ártán ser- tes eladó. Eötvös-u. 62. 14-663
8 HETES yorkshirei mala- cok eladók, Budai Ezzalás- utca 60. 14-539
ELADÓ angora nyul Busi- utca 15. sz. 14-713
CSINCSILLA nyulak hasas- bak és választási, valamint cukorraipa eladó. Ag-u. 3. Samsóni-út mellett. 14-725

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF.

Kiadásért felelős: IFJ SZICETHY GYULA főszerkesztő, 1. igazgató. Kiadja és nyomja: TISZANTOLI KONVY. ÉS LAPKIDŐ RT. Műszaki vezető: SZIGETHY KAROLY.